1856. DRIE EN DERTIGSTE JAARGANG. No. 84.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2,30, buiten Assen franco per post *f* 2.45.

ZATURDAG 18 OCTOBER.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **f 1.00** en voor elken regel meer **15** cent, behalve 35 cent zegelregt.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie Drenthe, doet te weten, dat bij hem zijn ontvangen van de gemeente Assen eene som van 62.63[5] en van de gemeente Meppel een bedrag van f 66 62, tot leniging van den nood der slagtoffers van den ramp, die het eiland *Groot-Sangir* in Ned.-Indie heeft getroffen, door de herhaalde uitbarsting van den vulkaan Awoe en daarmede gepaard gaande zeebeving.

Assen den 16 October 1856.

De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente Assen doen te weten, dat de Gemeenteraad, in deszelfs vergadering van 22 Maart jl. besloot tot het instellen van twee veemarkten, en dat gemeld raadsbesluit door H.H. Gedeputeerde Staten van Drenthe, bij resolutie van 22 Mei jl. no. 17, zijnde goedgekeurd, dienvolgens, behalve de bestaande veemarkt van Augustus, jaarlijks te Assen zullen worden gehouden **twee VEEMARKTEN**, de eerste op den tweeden Donderdag van Mei en de tweede op den eersten Donderdag van November.

Assen den 2 Junij 1856.

De Burgemeester, H. J. OOSTING.
De Secretaris, KIJMMELL.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

16 Oct.

Eene gewigtige doch langverwachte tijding, uit Spanje tot ons gekomen zijnde, zullen wij daarmede heden ons Overzigt aanvangen. Het geheele ministerie heeft namelijk zijn ontslag genomen en is vervangen door *Narvaez* en diens vrienden. Deze tijding, welke gereedelijk te voorzien was, heeft dus volstrekt geene verwondering gebaard. Sedert *Narvaez* terugkomst ons bekend was, wachtten wij haar elken dag. — *O'Donnell's* rijk is dus ten einde. Men beschuldigde hem van met de reactionnaire partij in vergelijk te willen treden, en het schijnt, dat zijne concessien niet voldoende zijn geweest, wijl zij hem hebben doen vallen. Met een weinig minder trouw aan de liberale beginselen, had hij welligt nog lang zijne positie kunnen behouden, maar wij zien nu, dat hij eigenlijk de man van geen der partijen was. Hij was niet vrijzinnig genoeg voor de vrijzinnigen, die hem moeijelijk de wijze zouden vergeven, waarop hij aan het bewind kwam, en hij was niet reactionnair genoeg voor de reactionnairen. Bovendien hadden beide partijen hoofden en *O'Donnell* was van geen van beide chef. Daarom was zijne positie zeer netelig en kon zij geen stand houden.

Narvaez daarentegen, sedert lang het hoofd eener partij, heeft zijne vrienden, met wie hij panden van politieke trouw gewisseld heeft. Hij is niet liberaal — dat is bekend — maar hij vertegenwoordigt ten minste een idee, eene partij, een vaandel, dat der behoudsmannen. In zijn gedrag zal hij zich niet van uitvlugten, listen en valsche middelen behoeven te bedienen. Van zijn standpunt zal hij open en rond het bewind voeren, en eene zuivere afgebakende positie te hebben zegt veel voor een minister, duidelijk de handelingen der regering te kunnen waarnemen, en juist te weten waar men heen wil, zegt veel voor een land.

Die toestand dus onpartijdig nagaande, moeten wij het gelukkig achten, dat mannen, die slechts bloote werktuigen waren, zijn afgetreden. In plaats dat de toestand des lands onder hun bestuur verbeterde, verergerde die zeer, en hernam Rome's invloed weder zijne oude plaats. *Narvaez* daarentegen, een zelfstandig oordeel hebbende, en wetende wat hij wil, zal zich misschien niet gemakkelijk tot het doen van allerlei concessien laten overhalen.

De beginselen echter, die dit Ministerie huldigt, strekken, om alle volksvrijheden en alle vooruitgang te vernietigen.

Spanje mag intusschen wel dankbaar zijn, dat deze verandering geene nieuwe slagtoffers gekost heeft.

De berigten omtrent Napels doen zich heden onder meer zorgwekkende gedaanten voor. De stand van zaken is geheel veranderd. In hetgeen Koning *Ferdinand* zou hebben aangeboden te doen, en dat door de Fransche regering moet zijn goedgekeurd, zou Engeland geen genoegen nemen. „De hel," meent zeker blad, dat de Engelsche regering zou hebben gezegd, „is geplaveid met goede voornemens, en dat is niet voldoende." Het Engelsche kabinet heeft dus verlangd, dat de Koning zich duidelijker verklaarde, door de te nemen maatregelen en de concessien welke hij wil doen, nader aan te duiden. Frankrijk, wil men, is wel genoodzaakt geweest ook dezen weg in te slaan, om Engeland niet alleen te laten handelen, en zou besloten hebben, de Napelsche regering een termijn te stellen.

Die termijn is heden of morgen ten einde, en zoo de Koning dan niet aan het verlangen van het Westen voldaan heeft, zullen de eskaders naar zijne kusten vertrekken.

Naar men verzekert, hebben de Engelsche en Fransche gezantschappen reeds bevel ontvangen, gelijktijdig Napels te verlaten, waarna in den *Moniteur* eene nota, betreffende deze zaak, zal verschijnen.

In hoeverre dit alles waarheid behelst, is moeijelijk te beslissen en wij raden dus onze lezers zeer aan, er niet te veel aan te hechten, daar, even als in den jongsten oorlog, elken dag nieuwe tijdingen elkander tegenspreken.

Dit wordt bevestigd door eene correspondentie van de *Frankf. Ztg.*, welke als bewijs aanvoert, dat na de aanbiedingen van Koning *Ferdinand*, de houding van het Westen dezelfde is gebleven, en dat de eenige oorzaak der schorsing van de demonstratie gezocht moet worden in de Russische circulaire van 2 Sept., de Oostenrijksche nota en over het algemeen in de houding der overige groote mogendheden ten aanzien der Napelsche kwestie.

De Fransche Minister van Buitenlandsche Zaken heeft dezer dagen, in antwoord op die circulaire, eene andere gerigt tot de Fransche gezanten in het buitenland, waarin kortelijk de redenen worden blootgelegd, welke Frankrijk hebben doen besluiten, den Koning van Napels de noodzakelijkheid te doen inzien, om in zijn politiek stelsel eenige verzachting te brengen; hij protesteert daarin tegen elke bedoeling, die men Frankrijk mogt toeschrijven, om de rust van Europa te willen verstoren, en zegt dat de diplomatieke interventie in de zaken van Napels, slechts ten doel heeft, Italie tegen gevaarlijke bewegingen te behoeden.

Beide zaken maken hoofdzakelijk de grondstof uit in alle politieke gesprekken, terwijl de ornamenten gevonden worden in de kwestie van het Slangeneiland, Bolgrad, Neufchatel, de vaart op den Donau en de Donauvorstendommen, wier algeheele beslissing nog wel eenigen tijd zal vereischen.

Omtrent deze laatste kwestie bevat de *Constitutionnel*, betreffende de Oostenrijksche bezetting, waarschijnlijk van eene officieele zijde, een artikel, waaraan wij het volgende ontleenen:

„Alle tijdingen doen gelooven, dat het Weener kabinet voornemens is, de bezetting der Vorstendommen onbepaaldelijk te verlengen. Wij gelooven, dat men Oostenrijk belastert. Niets geeft ons regt de opregtheid van die Mogendheid te verdenken. [illegible]

daar het verdrag zegt, dat alle ontruiming zoodra mogelijk geschieden en Oostenrijk, even als Engeland, Frankrijk en Sardinie deden, reeds lang daaraan gevolg kan hebben gegeven, te meer daar, gelijk Graaf *van Buol* op de conferentie verzekerde, Oostenrijk zulks veel spoediger kon en zou doen.

„Wij kunnen dus niet hechten aan de berigten, inhoudende, dat de bevelhebbers van het Oostenrijksch bezettingsleger, nieuwe aanbestedingen voor het leveren van proviand hebben gedaan. Oostenrijk heeft niet één reden, niet een regtmatig voorwendsel, om zijne troepen in de Vorstendommen te laten, welke het slechts langer kon bezet houden, door, volgens de woorden van den heer *Buol*, een der voornaamste vredesvoorwaarden te schenden. Het zal gewis inzien, dat het zich te meer moet haasten, om die voorwaarde na te leven, wijl het daarmede achterlijk is gebleven.

„Welke reden zou het kabinet van Weenen trouwens kunnen aanvoeren, voor den langeren duur der bezetting. Zal het zeggen, dat het voor de naleving van het vredesverdrag moet zorgen, met betrekking tot de kwestie der grensscheiding? Maar heeft dan alleen Oostenrijk daar belang bij? Is het in het bijzonder belast om voor de naleving van het verdrag te waken? Geenszins, want de andere mogendheden hebben het in geen enkel opzigt belast, hen gewapenderhand te helpen, om zwarigheden van ondergeschikten aard uit den weg te ruimen, die gemakkelijk langs diplomatieken weg zullen worden opgelost.

„Duurde de bezetting voort, dan kon zij den schijn bekomen eener gewapende interventie. Art. 27 van het verdrag verbiedt die uitdrukkelijk, zelfs bij binnenlandsche onlusten of gevaar van buiten, *zonder voorafgaande overeenkomst*, tusschen de Porte en de overige contracterende mogendheden. Waar is nu die overeenkomst? Neen, het is niet mogelijk, dat Oostenrijk het plan koestert, de bezetting te doen aanhouden, en ondanks alle berigten gelooven wij, dat het op dit oogenblik zelfs bezig is, zijne troepen onmiddelijk terug te roepen."

Hieruit blijkt duidelijk, dat de Fransche regering het voortduren der bezetting met leede oogen aanziet, en het geheele artikel heeft het voorkomen van een wenk, gegeven om eene botsing, betreffende deze zaak, te vermijden.

Ook andere bladen, welke soms gebezigd worden om de meening der regering uit te drukken, spreken in gelijken geest en Keizer *Napoleon* moet, betreffende deze zaak, eene zeer krachtige nota aan het Oostenrijksche kabinet gezonden hebben.

Wat betreft de vrije vaart op den Donau zou er, zoo Oostenrijk bij zijne inzigten in dezen mogt volhouden, eene Engelsch-Fransche flotille met kanonneerbooten naar de monding der Sulina vertrekken, en een gedeelte daarvan den Donau opvaren, om den Franschen handel te beschermen, en de vrije vaart te verzekeren. Zoo dit plan werkelijk mogt bestaan, zal het waarschijnlijk niet tot uitvoering komen, alvorens alle diplomatieke middelen beproefd zijn, want Keizer *Napoleon* schijnt bepaald niet genegen te zijn, het op nieuw omtrent dit of dat punt tot dadelijkheden te laten komen, hoewel Oostenrijk niet ongezind schijnt, die vrije vaart zoo lang mogelijk tegen te houden, wijl het toch niet waarschijnlijk is, dat het die geheel zal kunnen beletten.

Omtrent den Sondtol is, naar luid van dezer dagen ontvangen berigten, Engeland het met Denemarken eens geworden. De Neufchatelsche kwestie slaapt tot de bijeenkomst van het congres; en om Sardinie een bewijs van inschikkelijkheid te geven, heeft Keizer *Frans Jozeff* het sekwester, op de goederen der Lombardische uitgewekenen, opgeheven.

Ook het geschil tusschen de Toskaansche en Sardinische regeringen, tengevolge van het bevel aan eenige leerlingen van de handelsschool te Genua, om onmiddelijk het Toskaansch gebied te verlaten, is uit den weg geruimd, doordien de Minister van Buitenlandsche Zaken tot het Sardinisch kabinet eene nota gerigt heeft, waarin hij, namens zijne regering, haar leedwezen over het gebeurde berigt.

17 Oct.

In het Noorden van Afrika houdt Frankrijk met krachtige hand zijn gezag staande. In afwachting der groote expeditie in het voorjaar, werd eene tegen Klein Kabijlië ondernomen, waarin drie glansrijke overwinningen werden behaald, welke de onderwerping van deze lastige naburen, althans eenigen tijd, ten gevolge hebben gehad.

Ook de Beij van Tunis heeft die magt moeten gevoelen en zich eene bespottelijke vernedering getroosten. De Tunische regering had nl. op Napoleonsdag den Franschen konsul hare gelukwenschingen niet aangeboden, waarop deze eischte, dat de ministers zich in deputatie tot hem zouden begeven, om vergiffenis voor dit verzuim te verzoeken. De Bey vond dit te hard en weigerde dit. De consul zond hierop, omtrent deze zaak, berigt naar Parijs, en de Keizer keurde het gedrag van zijn afgevaardigde goed, en gaf den heer *Walewski* bevel, de krachtigste instructien af te zenden en alle volmagt te geven tot verkrijging der verlangde voldoening. Van deze instructien voorzien schreef de consul-generaal nogmaals in duidelijke taal aan den Bey, waaruit deze bleek, dat hier geen gekscheren te pas kwam. Drie ministerraden werden gehouden en het eindresultaat was, dat men besloot toe te geven, waarop de broeder des Bey's, de Minister van Buitenlandsche Zaken en een Generaal, den consul de geëischte voldoening kwamen brengen.

Wat Belgie betreft, daar houdt de onderwijskwestie nog zeer de aandacht van het publiek en der dagbladen bezig. De ultramontaansche bladen zijn over het geheel ontevreden over de houding der regering in deze zaak, en zeggen, dat, hoewel de circulaire van den minister van binnenlandsche zaken het vonnis der kerk, tegen de Gentsche hoogeschool, grootendeels blaamt, de slechte staat van zaken, gelijk zij dien noemen, er in stand wordt gehouden. Daarom dringen zij bij den minister aan, dat hij op den ingeslagen weg voortga en de aangewezen beginselen ten volle toepasse. Die beginselen echter keurt de ultramontaansche partij niet algemeen goed en een harer organen heeft een zeer zwaar hoofd over de verklaring, dat 's lands hoogleeraren zich bij hun onderwijs onthouden moeten van regtstreeksche aanvallen op de hoofdbeginselen der in Belgie uitgeoefend wordende godsdiensten, en hunne ambtsbetrekking niet toelaat, godsdienstzaken, in den uitsluitenden geest eener positive godsdienst, te behandelen. De algeheele toepassing van dit beginsel, beweert dit dagblad, zou te weegbrengen, dat het hooger onderwijs bevorderlijk werd aan het rationalisme en dus eene strekking erlangde, welke nadeelig ware voor alle positieve godsdiensten.

Over het geheel komen de dagbladen dezer kleur daarin overeen, dat de regering, de liberalen duchtende, tusschen dwaling en waarheid tracht door te laveren, en in zijne zwakheid wel iets, maar op verre na niet genoeg heeft gedaan, om de regtmatige grieven der kerk weg te nemen.

De liberale bladen merken met genoegen dien wrevel op en een hunner organen zegt heden hiervan het volgende:

„Elken dag toont op nieuw, dat het oordeel, door ons aanstonds over de circulaire uitgesproken, gegrond was. De handelwijze van den Minister verwekt én de critiek der liberalen [illegible]

den heer *de Decker*, zegt het orgaan van den bisschop van Brugge, heeft dit zonderlinge in zich, dat de Minister de Catholieken, die zich teregt beklaagd hebben, met fraaije woorden paait, en door daden den vijanden der godsdienst beantwoord heeft, die geschreven hebben, uit haat en afkeer van al wat godsdienstig is. Hier heeft hij de circulaire geteekend, daar heeft hij de heeren *Laurent* en *Brasseur* hunne leerstoelen laten behouden.

„„Wij hebben het reeds gezegd, de circulaire zal geene vruchten dragen, zoo de heer *Decker* er niet naar handelt, zoo hij, uit vreeze de linkerzijde te mishagen, zijne overtuiging aan hunne eischen blijft opofferen.""

„De opinie van den *Univers*, de gids onzer ultramontaansche pers, is van groot gewigt in deze quaestie. Het Parijsche orgaan van het Roomsche hof wijdt een uitvoerig artikel aan de circulaire, welke hij ontleedt en als slotsom daaruit ontleent, dat de regering tot de professoren zegt: „Wees goddeloos, zoo gij wilt, maar wees behendig."

Na er op gewezen te hebben, dat de cursussen der Gentsche Universiteit behouden blijven, zegt dit blad:

„„Na bovengenoemd programma, bevat de *Moniteur Belge* eene circulaire van den minister van binnenlandsche zaken aan het bestuur der Universiteiten van Gent en Luik, waarin hij verklaart, dat de regering de professoren de verpligting niet wil opleggen, de godsdienstige vraagpunten in den uitsluitenden zin eener positieve godsdienst te behandelen, hetgeen met andere woorden wil zeggen, dat de professoren in hun onderwijs geene christenen behoeven te zijn. De minister laat hierop volgen, dat hij hun echter kan en moet bevelen, zich van elken regtstreekschen aanval op de hoofdbeginselen der in Belgie uitgeoefende godsdiensten te onthouden, waardoor men dus kan verstaan, dat zij vrijheid hebben dezelve *indirect* en in hare *niet essenticele* beginselen aan te tasten.

„„Dit kan tot eenige moeijelijkheid aanleiding geven; wie zal beoordeelen wat *direct* of *indirect*, *essentieel* of *niet essentieel* is? Welk eene vraag! Is de regering niet daar, en wie kan haar regt betwisten om in het hoogste ressort in deze te beslissen? Dit is een prerogatief dat zij reeds heeft uitgeoefend. De bisschoppen achtten de aanvallen der Gentsche professoren tegen de kerk *indirect*, en het scheen hen toe, dat zij de *essentieele* beginselen van het catholiek geloof raakten. De minister heeft onderzocht en de bisschoppen ongelijk gegeven; de professoren zijn gehandhaafd. (Hoe durft hij het bestaan?)

„„Een punt kan echter van ingewikkelden aard zijn. De in Belgie uitgeoefend wordende godsdiensten zijn meer dan eene, gelijk het meervoudige aantoont. Is het *essentieel* beginsel der godsdiensten, behalve van de catholieke, niet het vrije onderzoek? Zal het de professoren, die nog de zwakheid mogten hebben catholiek te zijn, geoorloofd wezen dit beginsel te bestrijden, en zoo b. v. een hoogleeraar in de geschiedenis, de geschiedenis der kerk moest leeraren, zou hij zich dan moeten onthouden over *Luther's* opstand zich uit te laten, gelijk de kerk doet? Ongetwijfeld ja, zoo hij de [illegible] den minister trekt. Daar tegenover zou staan, dat de kettersche of wijsgeerige hoogleeraar, dezelfde geschiedenis verhalende, zich eveneens zal moeten onthouden van het protestantsch beginsel, het ware te noemen, want daardoor zou men het hoofdbeginsel der catholieke godsdienst aantasten."""

„Men ziet het," laat het liberale blad hierop volgen, „er is slechts één middel, om de ultramontaansche partij te voldoen, nl. zijne toevlugt te nemen tot de theorie, door baron *d'Anethan* in 1850 in den Senaat blootgelegd, en alle hoogleeraren van den Staat te dwingen, *duidelijk* en *in het openbaar* de Katholieke godsdienst uit te oefenen, zóó dat *al hunne leerlingen het weten*. Dit is volgens hun stelsel het eenig middel."

Maar vragen wij hierop, niet zonder grond, zou de ultramontaansche partij zelfs dan tevreden zijn? Wij betwijfelen dit, — zij heeft nooit genoeg.

18 Oct.

De Napelsche kwestie verandert bij den dag van gedaante, thans zegt men, dat het ultimatum, hetwelk de Fransche regering naar Napels heeft gezonden, in zulke gematigde bewoordingen vervat is, dat Koning *Ferdinand* daaraan zou kunnen voldoen, zonder dat zijne waardigheid gekwetst werd. Ook zegt men, dat, zoo hij desniettegenstaande in zijne weigering tot het doen van concessien mogt volharden, de Fransche gezant in last heeft om te vertrekken op eene wijze, die weinig aanstoot geeft, en daaraan niet het karakter eener bedreiging bijzet. Dientengevolge zouden de vereenigde Engelsche en Fransche eskaders ook niet verder dan op zekeren afstand van de hoofdstad kruissen, zoodanig dat ze alleen in geval van gewigtige gebeurtenissen gereed zijn.

Hoewel het Westen de zaak zoo zacht mogelijk wenscht te behandelen, vreest men toch, dat de verschijning der geallieerde vloot in de Napelsche wateren het sein tot een opstand in Sicilie zal zijn.

Een der Parijsche correspondenten van de *Indépendance Belge* gewaagt van het voornemen der Engelsche en Fransche regeringen, om eene flotille van kanonneerbooten naar de Sulina-monden te zenden, ter bescherming van de Engelsch-Fransche belangen, voor het geval dat Oostenrijk nog langer hinderpalen mogt in den weg leggen tot de vrije vaart op den Donau.

Het nieuwe Ministerie in Spanje is zijn werkkring begonnen, zooals te verwachten was, met het concordaat met Rome te herstellen en met het schorsen van de wet tot verkoop van de geestelijke en gemeentelijke goederen.

De Verteller enz.

ANTIQUARISCHE BIJDRAGE

OMTRENT HET

ERVE WIJCKENINGE

en

daarmede verbondene Heerlijkheid der Tiende over de Alinge Marke van Havelthe en Westerhesselte.

Ingezonden.

Deze Heerlijkheid behoorde in de Middeleeuwen aan het vermogende Overijsselsche adellijk geslacht van Eze of van de Eze.

Hendrik van Eze was in het laatst der XVIe eeuw bezitter van deze Heerlijkheid.

In zijnen tijd schijnt het, dat Herman van Kuijnre, welke toenmaals aanzienlijke bezittingen in de Marke van Havelthe had, verweigerde van zijn nieuw aangebouwd veen- of veldland deze tiende te laten volgen.

Hendrik van Eze beweerde, en hetwelk naar regte door hem bewezen werd, dat zijne ouders en voorouders altijd hadden bezeten en beholden de Heerlijkheid in de Alinge marke van Havelthe en Westerhesselte, waarop is gevolgd eene sententie, geslagen door Floris van Wevelinckhoven, 50e bisschop van Utrecht, waarbij dezelve met 3 van zijne treffelijke Raden verklaart, dat Hendrik van Eze en zijne voorouderen altijd gehad en gehouden hebben de Heerlijkheid in de Alinge marke van Havelthe en Westerhesselte, zooals die gelegen is in den lande van Drenthe over den groven tiende over dat land, dat men nieuwes bouwt of nieuwes aanmaekt, en dat alzoo Hendrik van Eze en zijne erfgenamen zouden mogen gebruiken deze Heerlijkheid van Tiende ten eeuwigen dage.

[illegible]

De heerschappij van de priesters en de reactionnairen is in Spanje in vollen gang; spoedig verwacht men de herstelling van het onbeperkt koningschap.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

De *Köln. Zeit.* bevat een klein maar warm gesteld artikel over de aansluiting der Nederlandsche en Duitsche spoorwegen, in welke omstandigheid het blad stof tot groote blijdschap vindt, die nog verhoogd wordt: „doordien de nieuwe spoorweg tusschen twee verwante volksstammen, die door verwante koninklijke huizen worden geregeerd, eenen nieuwen band van vereeniging vastsnoert, die de overoude en met de natuur overeenkomstige handelsbetrekkingen tusschen Duitschland en Nederland in elk jaargetijde verzekert, en de belangen der beide natiën op nieuw ten naauwste aan elkander verbindt." Het programma der feesten op 17—20 dezer maand volgt op deze ontboezeming.

— Naar men verneemt, is dezer dagen bij de docenten der latijnsche scholen en gymnasien in de drie noordelijke provincien, een adres aan Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken ter teekening gezonden, waarin men aandringt op eene spoedige regeling der wet op het gymnasiaal onderwijs. Dit adres heeft zijn oorsprong te danken aan een daartoe genomen besluit van eene vereeniging van genoemde docenten, die in het voorjaar te Leeuwarden vergaderd geweest zijn. Verbetering van het gymnasiaal onderwijs, met het oog vooral op de noodige regeling van het hooger onderwijs, schijnt de hoofd-inhoud er van te wezen.

— Op Woensdag den 22 dezer, zal in het lokaal van het ministerie van binnenl. zaken te 's Gravenhage, worden besteed: het spannen van twee telegraafdraden langs de bestaande palen, op de lijn van Amsterdam naar Arnhem in drie perceelen.

— Naar men verneemt, heeft de heer *Duymaer v. Twist*, in het kiesdistrict Steenwijk benoemd tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, dezer dagen te Zwolle eene bijeenkomst gehad met eene bezending van kiezers uit genoemd district en hun daarbij te kennen gegeven, dat hij allezins erkentelijk was voor het in hem gestelde vertrouwen, maar zich niettemin genoopt vond, te verklaren, dat hij die betrekking niet konde aanvaarden. In deze bijeenkomst is de heer *Storm v. 's Gravesande*, voormalig lid der Tweede Kamer, in aanmerking gekomen om, indien de heer *Duymaer v. Twist* bij zijn besluit mogt volharden, in deszelfs plaats in het district Steenwijk te worden gekozen.

— Het verzoek om gratie van den voormaligen uitgever der Amersf. Courant, Mr. *L. Zegers Veeckens*, is van de hand gewezen. Zijne afwezigheid verhindert de tenuitvoerlegging van het vonnis.

— Men leest in de *Amst. Ct.* het volgende: „Wij hebben onlangs het officieel programma der feesten, bij gelegenheid der aansluiting van de Nederlandsche aan de Duitsche spoorwegen te geven, medegedeeld, en onze landgenooten zullen daaruit voorzeker met genoegen hebben ontwaard, dat ons gouvernement op waardige wijze van zijne ingenomenheid met deze belangrijke gebeurtenis wil doen blijken. De hooge regering en de handelstand zullen in de beide eerste steden des Rijks, Amsterdam en Rotterdam, den roem des lands, den roem der Hollandsche gastvrijheid, lofwaardig en schitterend handhaven. Het is ons dan ook een waar genoegen van partikuliere zijde de verzekering te ontvangen, dat het programma, wat de feesten, hier te lande te geven, betreft, in Duitschland levendig werd toegejuicht. Het was een gelukkig denkbeeld, onzen geliefden Koning waardig, voor de genoodigden door de maatschappij, de zalen van zijn paleis in de hoofdstad tot een feestmaal te ontsluiten, ten blijke zijner persoonlijke belangstelling en sympathie, en de hooge regering verdient den lof en den dank der natie voor de door haar ten deze genomen uitmuntende maatregelen. De tegenwoordigheid van den Pruiss. minister *von der Heydt* aan dit vorstelijk gastmaal, hetwelk door den minister van binnenlandsche zaken gepresideerd zal worden, is het beste bewijs, hoezeer Pruissen dit deel van het programma waardeert. Ruim 190 Duitsche genoodigden door de spoorwegmaatschappij, en omstreeks een gelijk getal Hollandsche, met inbegrip der autoriteiten, zullen in het koninklijk paleis aan het feestmaal deelnemen. Ook de stedelijke regering zal niet achterlijk blijven om luister aan de zamenkomst in de hoofdstad bij te zetten. Naar wij vernemen, zal het monument op den Dam, het gedenkteeken aan het feest van vrede en trouw, het beeld der *Eendragt*, nogmaals worden geïllumineerd. Vermoedelijk zullen ook voorname handelshuizen niet achterlijk blijven. Wij hopen en vertrouwen, dat die f[illegible] zoowel voor het oogenblik als voor de toekomst, een gedenkwaardige dag, een dag van ren[illegible]atige vreugde voor ons vaderland zijn en blijven zal."

— Vermoedelijk zullen de leden van de Tweede Kamer Kamer der Staten-Generaal tegen het begin van de volgende maand hunne werkzaamheden hervatten. — De Eerste Kamer is tegen den 28 October bijeengeroepen.

— Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken heeft aangekondigd, dat er weder tien leerlingen tot opleiding in de telegrafie kunnen worden toegelaten. Belanghebbenden zullen zich vóór den 15 November 1856 bij het departement moeten aanmelden, met inachtneming der bepalingen, deswege bij de bedoelde kennisgeving en in de *Staats-Courant* vermeld.

— In de zomervergaderingen van de provinciale commissiën van onderwijs zijn geëxamineerd en toegelaten: 2 onderwijzers van den 1en rang, zijnde de heeren *de Groot*, onderwijzer te Groningen, en *H. Molema*, onderwijzer te Adorp; 33 onderwijzers van den 2en rang, 66 van den 3en rang, 75 van den 4en rang, 5 huisonderwijzers, 66 schoolhouderessen en 4 huisonderwijzeressen. Vergeleken met de uitkomsten van de zomervergaderingen van 1855, ontwaart men het volgende verschil: in 1855 zijn 2 onderwijzers van den 1en rang minder, 3 onderwijzers van den 2en rang meer, 2 onderwijzers van den 3en rang minder, 21 onderwijzers van den 4en rang meer, 2 huisonderwijzers minder, 6 schoolhouderessen minder, 3 huisonderwijzeressen minder geëxamineerd en toegelaten.

— Men meldt uit 's Hage, dat dezer dagen aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, door *C. Verloop & Zoon* te Utrecht, voor principalen, aangevraagd is concessie tot den aanleg en exploitatie van één groot zeekanaal, dat onze beide groote koopsteden Amsterdam en Rotterdam zoude vereenigen, voorzien van eene winterhaven benoorden Noordwijk aan zee. Het kanaal zoude gaan langs Leyden, 's Hage, Delft en Schiedam naar Rotterdam en langs Haarlem door het IJ, welks gedeeltelijke droogmaking er mede in verband staat, naar Amsterdam. *N. Rott. Ct.*

Arnhem, 14 Oct. Dezer dagen is het aan twee van hier naar Leeuwarden op transport gestelde gevangenen, die tot veeljarige tuchthuisstraffen waren veroordeeld, welke zij aldaar hadden te ondergaan, gelukt, om op de hoogte van Dieren aan hunne geleiders te ontsnappen. Terwijl zij aan elkander vastgeketend op de achterste bank eener met eene huif overdekte kar waren geplaatst, hebben zij van een oogenblik, waarop de aandacht der voor hen gezetene geleiders — die door hunne zoo zij waanden veilige plaatsen geen kwaad vermoeden hadden — was afgeleid, partij getrokken, door, na verbreking hunner boeijen, op eene allezints behendige wijze met opschuiving van de huif uit de kar te springen en zich zoo spoedig te verwijderen, dat hunne ontvlugting eerst is ontdekt toen zij in nabijgelegene bosschen uit het oog waren verdwenen. Het heeft, niettegenstaande vele nasporingen, niet mogen gelukken de ontvlugten tot dusverre weder in handen der justitie te krijgen.

Genemuiden, 12 Oct. Van hier kunnen wij met genoegen berigten, dat eene reederij, onder boekhouderschap van den kapitein der Zwolsche stoomboot *W. Meeter*, is tot stand gebragt en dat men eerstdaags de kiel reeds denkt te leggen van het eerste schip, een schooner-galjoot, dat den naam van *Stad Genemuiden* zal voeren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Reeds vier jaren achtereen wordt te Saint-Bel, op vier mijlen afstand van *Lyon*, protestantsche godsdienstoefening gehouden. Dezer dagen heeft de maire dier gemeente, handelende in naam van den prefekt, aan den heer *Charpiot*, evangeliedienaar verbonden aan de afgescheidene kerk te *Lyon*, bevel gegeven de vereenigingen tot godsdienstoefening te staken. Den volgenden Zondag, toen de protestanten op het voor den dienst bepaalde uur ter plaatse van bijeenkomst verschenen, vonden zij de deur gesloten en door gendarmes bewaakt, en toen acht dagen later de geloovigen waren bijeengekomen, werden zij door de gewapende magt verdreven, nadat deze proces-verbaal tegen hen had opgemaakt. Men ziet geregtelijke vervolgingen te gemoet.

— Gerookte paarden- en beeren-hammen worden, in navolging der hammen van Bayonne, York en Hongarije, thans bij verscheidene winkeliers te Parijs verkocht.

— Eene particuliere correspondentie van de *Amst. Ct.* uit Parijs meldt het volgende: „Sedert verscheidene dagen boezemt inderdaad de uiting der publieke opinie in het gansche land en meer bepaald te Parijs, aan de regering ernstige bekommering in; voornamelijk zijn de door de arbeidende klassen bewoonde wijken in een staat van overspanning, waarvan weinig goeds te verwachten is. Geregeld elken morgen is de politie genoodzaakt de plakkaten en andere oproerige aankondigingen af te scheuren, die onzigtbare handen elken nacht op de muren in de voorstad Saint-Antoine vasthechten. Wederom is het de eindelooze kwestie der huurprijzen, die tot aanleiding dient om tot den opstand aan te hitsen. Te vergeefs is het der regering mogen gelukken, en wel in zekeren zin door maatregelen van geweld, om een groot aantal huisheeren te bewegen, af te zien van hun voornemen, om den 8 dezer maand de huur op te slaan; want bij velen leden de pogingen van het bewind schipbreuk en ten gevolge daarvan zagen zeer vele arbeidersgezinnen zich genoodzaakt te verhuizen, en dit bragt eene gisting te weeg, die nog wel is waar tot geene uitbarsting is gekomen, maar zulk eene geweldige ontploffing wel spoedig kan doen verwachten. Dagelijks worden zeer vele personen in hechtenis genomen; alleen de gevangenis la Roquette heeft 315 nieuwe gasten ontvangen. Van een anderen kant blijft het niet onopgemerkt, dat de Keizer zich te Saint Cloud als opgesloten houdt en slechts hoogst zelden zich te Parijs vertoont. Bedrieg ik mij niet, dan is hij sedert zijne terugkomst uit het zuiden nog maar driemaal in de hoofdstad geweest, namelijk om eene opera-voorstelling bij te wonen en om twee wapenschouwingen te houden. Bij deze revues was het voor het publiek, hier meer dan elders op zulke schouwspelen verzot, bijna onmogelijk de plek te naderen, waar de manoeuvres werden verrigt, zoo wantrouwend en zoo omzigtig schijnt de politie te werk te gaan. Die troepenbewegingen zullen aanhouden tot dat de Keizer op deze wijze elk der regimenten van het leger van Parijs heeft geïnspecteerd. Tevens hebben de kolonels in last gekregen, zooveel mogelijk te beletten, dat de soldaten met het volk verkeeren; want door deze aanraking van militairen en burgers te voorkomen, hoopt men zekere kiemen van misnoegen te onderdrukken, die in verscheidene kazernen der hoofdstad zijn waargenomen. Binnen kort zal te Châlons-sur-Marne een kamp worden opgerigt onder bevel van den Keizer zelven, die dus een nieuwe gelegenheid zal hebben met het leger in aanraking te komen. In bedoeld kamp zullen worden bijeengetrokken de regimenten, die als het meest Napoleontisch bekend staan, en in de eerste plaats de keizerlijke garde.

ENGELAND.

Onlangs werd de maatschappij van het kristallen paleis te Sydenham bij Londen door een harer beambten zwaar bestolen, zoodat hetgene vermist wordt minstens 30,000 p. st. bedraagt. De levensbijzonderheden van dezen ontrouwen beambte leveren een nieuw afschrikkend voorbeeld van die onleschbare dorst naar weelde en vermaken op, die thans zoo zeer in de mindere standen der maatschappij is doorgedrongen. Robson, zoo heet hij, bewoonde vier jaren geleden met zijne vrouw nog eene nederige woning in Chancerylane, tegen de huur van vier schellingen per week, en was toen knecht bij een papierkooper, die hem achttien schellingen per week voor loon betaalde. Een jaar daarna werd hij, voor dertig schellingen in de week, bij het kristallen paleis aangesteld, later in het betalingskantoor der maatschappij geplaatst, en eindelijk in het bureau van inschrijvingen der actiën en certificaten der dividenden, met een tractement van 150 p. st. in het jaar. Met die kleine som slaagde hij in het oprigten eener fabriek van chemische preparaten in de omstreken van Kensington, huurde een fraai huis in Kilburnpriory, meubelde het met overdadige pracht, schafte zich een brougham en twee rijtuigen, benevens zes fraaije paarden aan, een van welke men zegt dat hem 540 p. st. kostte, terwijl zijn koetsier en groom verblindende liverijen droegen en drie huisbedienden de dienst in zijne woning verrigtten. Maar hiermede niet voldaan, moest hij ook eene maitres houden, huurde en meubelde voor miss *B.* een landhuis te Sint Johns Wood en betoonde zich jegens die dame zoo edelmoedig, dat hij haar insgelijks rijtuig en livereibedienden schonk. Behalve vele andere dwaze en schuldige buitensporigheden, kwam het hem ook in den zin het kasteel Kenilworth aan te koopen, maar vóór dat die koop gesloten werd, zag hij zich genoodzaakt, zich uit de voeten te maken.

— Te Liverpool is iemand op het denkbeeld gekomen om ijzer-papier te vervaardigen. Het is een door middel van de door *Bessemer* uitgevondene methode bereid ijzerblik, hetwelk nog veel dunner en fijner is dan het door *Demidoff* in 1851 te Londen ten toon gestelde, en moet veel gelijkheid hebben met glad postpapier. De *Liverpool-Albion* raadt den heer *Herepath* zijn *Spoorweg-dagblad* op zulk papier te drukken. Het donker uitzigt van dit papier kan men door kleurdruk verhelpen.

— Een Engelsch paardenfokker betaalde onlangs voor een hengst, een appelschimmel, afkomstig van Nogent-le-Ratrou, dep. Eure et Loire, niet minder dan 53,000 frs. en buitendien nog 1500 frs. speldegeld aan de vrouw van hem, die het paard gefokt had. De hengst was van echt Percheronner ras.

DUITSCHLAND.

Te Wiesbaden waren sedert eenige dagen weder nieuwe ontzettende tijdingen in omloop, die helaas officieel worden bevestigd, en wier oorsprong andermaal in de speelholen te zoeken is. Terwijl zeker logementhouder in de vorige week met een persoon, die aan de speelbank al zijn geld verloren had, eene reis naar diens woonplaats, Dusseldorf, deed, om daar voldoening van zijne vordering te bekomen, bragt een ander vreemdeling uit Parijs, die sedert maanden in zijn logement verblijf hield, zich op zijne kamer om het leven. Ook hij had alles aan de groene tafel verloren, en behalve eene zeer slechte garderobe liet hij niets anders na dan eenige zoogenaamde pointeerkaarten. Voorts verhaalt men, dat een derde vreemdeling sedert eenige dagen met achterlating van aanzienlijke schulden spoorloos verdwenen is: en dat eindelijk een Franschman, die geruimen tijd bij een koopman aldaar gewoond had, na het weinige, dat hem nog overgebleven was, naar de Homburger bank gebragt te hebben, in de nabijheid dier badplaats op Maandag een einde aan zijn leven gemaakt heeft.
Het aantal personen, die, door het spel van alle middelen beroofd, te Wiesbaden in den armoedigsten toestand rondzwerven, is bovendien zeer groot; daaronder bevinden zich velen, die tot de aanzienlijkste familiën behooren. Zoo hebben daar bij voorbeeld weder een jonge Fransche graaf en een officier der Zouaven, die ter genezing zijner wonden derwaarts gekomen was, belangrijke sommen verloren, waardoor beiden voorloopig aan den bittersten nood zijn prijs gegeven.

— Uit Belgrado ontving men dezer dagen het berigt van een gruwelijken moord, aan een aldaar gevestigd, vermogend Israelietisch gezin, met name *Cohen*, gepleegd. Ingevolge de pligten, aan dat kerkgenootschap opgelegd, moesten de daartoe behoorende gezinnen, met het oog op de toen nog aanstaande, sedert ingevallen, hooge feestdagen, in den vroegen morgen van den 12den der vorige maand, reeds ten drie ure, hunne gebeden (vigilien) aanvangen, als wanneer in den regel de koster de geloovigen plagt te wekken. Van deze omstandigheid partij trekkende, klopten eenige Turksche roovers, even voor het bestemde uur, aan de deur van den rijken koopman, *Jacob Cohen*; deze opende daarop zelf de deur, waarna onmiddelijk eenige der onverlaten hunne rooflust gingen botvieren, terwijl anderen den braven grijsaard met een Jatagan het geheele ligchaam opensneden. Op het vaderlijk geschreeuw schiet de zoon, *Jozeph Cohen*, toe, doch ontvangt in het eigen oogenblik van dezelfde handen eenen slag op het hoofd, welke hem onmiddelijk, bewusteloos ter neder velt. In dit oogenblik komt de koster, die echter dadelijk van achteren wordt aangegrepen en met hetzelfde wapen wordt neder geveld, terwijl de kousterslager, die hem op den voet volgt en daarna nog diens helper eenen jongen, hetzelfde lot treft. Na voorts alle onder hun bereik staande kostbaarheden te hebben medegenomen, namen de roovers ijlings de vlugt, zonder dat het der Belgradosche Justitie tot dusverre is gelukt, hen op het spoor te komen. De heeren *Cohen*, vader en zoon, hebben hunne wonden slechts weinige oogenblikken overleefd; voor den koster, slager en diens jongen bestaat echter nog eene flaauwe hoop op redding.

— De Tweede Kamer van het keurvorstendom Hessen, die in de jongstverloopene drie of vier jaren reeds vijf malen werd ontbonden, heeft thans dit lot voor de zesde maal ondergaan, ten gevolge van hare verwerping, met algemeene stemmen, van de ontworpen nieuwe kieswet. Dit besluit der Kamer werd genomen na eene zeer hevige beraadslaging en gevolgd door de aanneming met eene groote meerderheid, en in weerwil van het verzet van den regeringscommissaris, van het beginsel van geheime stemming voor al de kiesvereenigingen.

ITALIE.

Uit Syracusa, op Sicilië, schrijft men van den 28. Sept. „Sedert 8 dagen heeft alles alhier een militair aanzien bekomen. Men heeft de batterijen van de stad en van de kust met nieuw geschut voorzien; de posten zijn verdubbeld, en de Napelsche stoombooten hebben ons arsenaal van krijgsvoorraad voorzien. Men heeft de Napelsche soldaten verboden om met de burgers om te gaan. Een sergeant is tot 14 dagen arrest verwezen, omdat hij met twee burgers op de straat had gewandeld. De partij der reaktie bestaat alhier uit eenige edellieden, ambtenaren, de geestelijken en het gemeen; welke partij, even als te Napels, een komitté van weerstand heeft geformeerd, dat de liberalen in toom zoekt te houden.

ASSEN, 18 October.

Heden ontvangen wij de navolgende Telegrafische berigten.

Amsterdam. Vrijdag, 17 Oct. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:
Nederl. $2\frac{1}{2}$ pCt. $61\frac{3}{4}$ percent. Dito 4 pCt. $92\frac{13}{16}$ percent. *Rusland* bij Hope en comp. 1798 en 1816 5 pCt. $102\frac{1}{4}$ percent. *Oostenrijk* Metalliek 5 pCt. $72\frac{3}{4}$ percent.

Koolzaad op 9 vat op November f 519. Raapolie op zes weken f 52. 128 ponds bonte Poolsche Tarwe f 485. 118 ponds jarige Inlandsche Rogge f 250. 117 ponds Geldersche Boekweit f 260.

Tot deurwaarder der directe belastingen in het district Ruinerwold, bevattende de gemeenten Ruinen, Ruinerwold, Diever, Dwingelo, Vledder, Havelte en Nijeveen, is benoemd *J. Dortmond*, gepasporteerd onderofficier, wonende te Smilde.

— In de op den 14 Oct. jl. gehouden vergadering der Provinciale Commissie van onderwijs in Drenthe zijn *W. Tinge*, kweekeling te Paterswolde, en *D. Visser* kweekeling, te Meppel, voor den vierden rang geexamineerd en toegelaten.

— De *Staats-Ct.* deelt thans het Kon. besluit van 17 Junij j.l. mede, waarbij bewilliging wordt verleend tot oprigting eener Noord-Willems-kanaalmaatschappij en alzoo tot daarstelling van een Noord-Willems-kanaal tusschen Groningen en Assen, op den voet als bij het overgelegd ontwerp der statuten is bepaald.

— Wij hebben onlangs, ter verbetering van een berigt, voorkomende in de *Amst. Ct.*, medegedeeld, dat de heer Mr. *C. Hiddingh* in deze maand van zijne reis naar de *Kaap de Goede Hoop* terug werd verwacht. Er is echter thans een brief van denzelven ontvangen, volgens welken hij niet eerder dan in het aanstaande voorjaar denkt terug te komen.

— In de geldleening van f 40,000, door het bestuur der gemeente Assen uitgeschreven, ter bekoming van gelden tot bestrijding der kosten van aanleg van den weg van Assen naar Beilen, is slechts voor 13 aandeelen of 6500-„ ingeschreven. Men verneemt, dat velen, die anders wel zouden hebben willen deelnemen, bezwaar hadden tegen de storting bij termijnen.

— Het verslag der commissie, door de Tweede Kamer benoemd tot het houden eener enquete omtrent de tol op het Zwolsche diep is thans publiek gemaakt. Het verslag bevat de uiteenzetting der kwestie, gestaafd door het proces-verbaal der 13 zittingen, waarin 29 personen het getuigenverhoor hebben ondergaan. Met de bijgevoegde staten en bijlagen telt het verslag ruim 200 bladzijden.

Deze Heerlijkheid verbleef nog een geruimen tijd in het geslacht van Eze; daarna is dezelve gekomen in het geslacht van Oldenhuijzen; de laatste bezitter uit dat geslacht was jonker Johan van Oldenhuijzen.

Eene dochter van deze huwde aan Ernst van Ittersum, Drost van Twenthe. De tweede vrouw van Ernst van Ittersum was Anna Scheele.

Reinold de Vos van Steenwijk, als gevolmagtigde van Anna Scheele, verpandde volgens pandbrief van den 15 Mei 1612 aan Gerard Struuck, scholtus van Havelthe, en vrouw Mechteld van Steenbergen voor den tijd van 10 jaren het erve Wijckeninge, gelegen tot Westerhesselte, met allen zijnen toebehooren in hoogen en leegen te veen en te velde; voorts in alles niets uit gescheiden met ook allen tienden grof en smal en alle geregtigheden daartoe staande; daarin wel expresse bedongen, naardien deze tienden en goederen meerendeels leengoederen zijn of in leen gaan, dat de voornoemde Anna Scheele zal gehouden zijn volkomene octrooi en consent van Leenheeren te leveren en zulks voor eene som van twaalfhonderd rijksdaalders.

Op den 1 Mei 1630 werd deze pandpenning weer afgelost door Sweer Scheele tot Weleveld en Welberg, die alstoen schijnt eigenaar te zijn geworden.

Gerard Struuck genoot gedurende dit pandschap alzoo de tiende en vorderde dezelve van de eigenaren van landen daarmede bezwaard; van zijn eigen landerijen behoefde hij dus geen tienden aan anderen uit te keeren, als zijnde zelf tiendheffer.

Hierop baseerden in lateren tijd zijne regtverkrijgenden hun regt van exemptie van tiende van de landen afkomstig uit zijne nalatenschap.

Anna Scheele terstond na de restitutie van dezen pandpenning komende te overlijden, en haar erfgenaam minderjarig zijnde, verre van de hand en van zijn regt onkundig, te meer wijl het genot der jaarlijksche tiendheffing aan de huurders en gebruikers van het erve Wijckeninge of Oldhuis werd overgelaten, bleef Gerard Struuck in de possessie van de tiendvrijheid van zijne landen.

De tiendheffer bovendien onmagtig tegen de alvermogende bekende invloed van Gerard Struuck zich te verzetten, achtte het raadzaam, om voor dien tijd stil te staan, en zoodoende genoot Gerard Struuck van zijne landen een vrijdom, waarop hij geen het minste regt bezat.

Uit het geslacht, hetzij dan van Ittersum of Scheele, is deze heerlijkheid gekomen aan dat van Lintelo.

Johan van Lintelo tot den Marsch verkocht op den 9 December 1685 het goed Wijckeninge genaamd, gelegen in 't karspel Havelthe, buurschap Westerhesselte en leenroerig aan de Provincie Overijssel, en dat met alle grondpachten, Thinsen grof en smal, novalia, en voorts met alle zijne actien, regt en geregtigheid als van ouds daaraan en toebehoord hebbende als hetzelve bij genoemde heer van Lintelo eenige jaren bezeten is geweest en bijzonderlijk met het regt, zoo hij tegen de nakomelingen van Gerard Struuck sustineerde te hebben of eenige anderen, die verweigerden of in posterum mogten verweigeren de novalia te betalen, en dat voor eene som van drie duizend specie-ducatons aan den Hoog und welgeboren heer Johan Albrecht des heiligen roomschen Rijks Grave van Schellaardt, rijks hofraad en kamerheer van Zijne Keizerlijke Majesteit, kollonel en brigadier te paarde en kommandeur der stad Steenwijk, als vader en voogd zijns zoons Jacobus Wilhelmus Franciscus, geboren Grave van Schellaardt.

Deze de verheffing van leen nalatig geweest zijnde aan te vragen, werd inmiddels bij octrooi van 17 Februarij 1689 op den hoogwelgeboren heer Elbert Antonie Baron van Pallandt, Drost van de landschap Drenthe, bij procuratie voor Cornelis van Dongen tot den Oldengaarden en Bernard van Sassenraad gent. Leunink, respective leenmannen van de abdissinne des Heiligen Rijks Abdije van Essen verheffing van leen gedaan.

De heer van Pallandt, de hiervoren vermelde leenverheffing bekomen hebbende, schijnt evenwel geen dadelijke eigenaar van Wijckeninge of Oldenhuis Erve en de Tiendheerlijkheid geworden te zijn, zooals blijkt uit een verbod van dezelve aan de boeren van Havelthe, van den 3 April 1689, houdende om met graaf van Schellaardt zich in geen accoord in te laten en aan dezen ook geen tiende te betalen, voor en aleer aan hem, heer van Pallandt, zal gerestitueerd zijn de Jura van de Leenbank der Provincie Overijssel, gevallen op het octrooi en transport van den heer van Lintelo tot de Marsch, ten behoeve van gemelden heer graaf van Schellaardt, en aangaande het tiendegewas over dat jaar de tiendgeving geregtelijk aangezegd, om daarover met hem, heer van Pallandt, als door transport en beleening eigenaar geworden zijnde van het Erve Wijckeninge, anders Old huis, in accoord te treden.

Het schijnt evenwel, dat die zaak spoedig tusschen de heeren van Pallandt en Schellaardt is uit den weg geruimd en laatstgemelde door den eerstgemelde als drost van Drenthe den sterken arm is toegezegd, om den graaf van Schellaardt te handhaven in zijn regt als Tiendheer, want op den 15 Sept. 1689 werd de kapitein-geweldiger van het Landschap Drenthe door den heer van Pallandt gelast, om zich met zijn luitenant en landschaps-soldaten op het boekweitenveen van Halveltho en Westerhesselte te begeven, om aldaar ten profijte van zijne genade den heer graaf van Schellaardt, het gerfdeel te vertienden en uit te nemen, doch werden aldaar komende zoo wel ontvangen, dat zij het hazepad kozen, alzoo zij door de menigte, aldaar vergaderd, werden gedreigd en omsingeld.

De erfgenamen van Gerard Struuck, steeds tot op dien tijd weigerachtig blijvende, in het voldoen der tiende van de landen van deze afkomstig, en nu het regt van verjaring inroepende, en voorts door de Marktgenooten ook mede wordende verweigerd het geven van tienden van de hooi- en weidelanden, waarin tot verbetering van die landen somtijds werd geploegd, en deze alzoo gedeeltelijk bezaaid worden, ging de graaf van Schellaardt, tengevolge dezer oppositie over to het doen gelden van zijn regt, voor den regter, en leverde tot d[illegible] einde op den 22 Julij 1692 aan Drost en Gedeputeerden der Lan[illegible] schap Drenthe een ampele deductie over, op en tegens den kapi[illegible] Jan Albert Sichterkamp, voor hem zelf en den Schultus Hanneke Mee[illegible] hoff, nomine uxoris, nakomelingen van wijlen den heer Gerard Struuc[illegible] en voorts tegens Coop: Nijentap, Geertjen Kneghts, Claas Albarts, Jan Santinck, Borchart Luichjens, Jan Geerts en anderen in kwaliteit simpele; aankoopers der Struucken goederen of waardeelen; voorts tegen Dom. Genadius, predikant te Havelthe, H[illegible]man van

— Ten aanzien van de uitkomsten van den oogst in dit gewest over het loopende jaar verneemt men het volgende:

In 't algemeen is de uitslag van den oogst van de verschillende landbouwproducten in dit gewest in 1856 gunstig geweest; de toestand van 't weder, dat in Mei, Junij en Julij meer droog, maar in den nazomer zeer nattig was, was daarop van grooten invloed.

De *Roggeoogst*, die door schoon weder is begunstigd geworden, is goed uitgevallen. Er is veel stroo verkregen, doch niet zooveel zaad als men aanvankelijk verwachtte; vergeleken met het vorige jaar, schijnt de roggeoogst wel zoo voordeelig te zijn; de aar was vrij goed geladen en 't land met $1/3$ meer halmen bezet; ook de hoedanigheid is zeer goed; de *zomerrogge*, hoezeer al zeer vroeg op enkele plaatsen door een hagelslag geleden hebbende, is daarom nog, wat het stroo betreft, meer dan middelmatig geworden.

De *Boekweit*, zoowel de zand- als de veenboekweit, gaven dit jaar slechts een matig gewas, vooral wat de veenboekweit betreft, was dit het geval, doordien juist op den tijd, dat het veen gebrand moest worden, het veel regende, waardoor laat gezaaid is en het veen minder goed voorbereid werd, als ook minder veen toebereid is, terwijl ook het nattige nazomer het rijp worden belette; de boekweit is dit jaar bijzonder kort van stroo, maar het zaad, dat er is, is van goede hoedanigheid.

De *Garst* en de *Haver* zijn zeer gunstig uitgevallen; de haver heeft veel stroo en veel zaad geleverd; de inoogsting van beide heeft veel geleden door het natte weder.

Het *Zomer-* en het *Winter-Koolzaad*, hier weinig verbouwd wordende, is gunstig geweest.

De *Aardappeloogst* is tegengevallen; de ziekte heeft zich over 't algemeen weer vertoond en is door het nattige weder van den nazomer erger geworden, vooral is de ziekte meer in de witte dan in de roode soorten, doordien echter het natte weder eerst later is ingevallen en nadat vele soorten reeds rijp waren is de ziekte minder nadeelig geweest dan in vroegere jaren, daarom ook hebben de vroegrijpe soorten minder geleden, de ziekte heeft zich het eerst aan het loof doen kennen, maar is alras tot de knol overgegaan; er is echter veel verschil, want sommige akkers zijn geheel bedorven; terwijl andere ook in de nabijheid liggende verschoond zijn gebleven; de rede hiervan ligt dikwijls in het te laat pooten, te laat of zorgeloos loskrabben of te weinig schoonhouden; bij het bestaan der ziekte kan het niet genoeg worden aanbevolen, om vroeg te pooten, de afwatering van 't land goed te houden en voor 't loskrabben en schoonhouden goed te zorgen. Niettegenstaande de ziekte is het aardappelverbouw niet minder dan het vorige jaar, daar er veel akkers zijn die niet hebben geleden en de onaangestokene goed en smakelijk zijn; de prijs is minder dan het vorige jaar.

De *Hooi-* en *Weilanden* hebben voldoende hooi en weide opgeleverd; het verbouw was gewoon; het natte weder was hinderlijk voor de inoogsting van de tweede snede; de eerste snede was overvloedig en van goede hoedanigheid; juist het afwisselende weder van warmte en zonneschijn was gunstig voor de weiden.

Erwten, *Boonen* en *Peulvruchten* zijn zeer goed geweest, alsmede de *Knol-* en *Wortelgewassen*.

Appelen en *Peeren* zijn er dit jaar bijna niet geweest, zoo weinig, dat het mudde gewone appelen voor *f* 9-// à *f* 10-// verkocht wordt.

Voor de *Houtcultuur* was het saisoen bijzonder gunstig; de afwisseling van warmte, zonneschijn en droogte bevordert den groei van 't hout.

— De Minister van Binn. Zaken heeft bepaald, dat den 30 Oct. e. k. in het hoofdkiesdistrict Steenwijk eene nieuwe verkiezing zal plaats hebben van een lid der Tweede Kamer, in plaats van den heer *Duymaer van Twist*, die voor die benoeming heeft bedankt.

— Den 15 Oct. jl. is van de bleek bij het Prov. Geregtshof alhier een vrouwenrok van wit marselje ontvreemd, behoorende tot het bleekgoed van den rijksambtenaar *Hubenet*. De rijksveldwachters *Klinker* en *Schutstal* hebben, na onderzoek, bevonden, dat de dierstal is gepleegd door zekere *F. K.*, bij wie ook de rok is bevonden.

* **De Wijk, 11 Oct.** De landbouwer en bakker *Lucas Kloeten* alhier had gedurende dit najaar eene koe op de algemeene weide te Havelte loopen. Wel had hij, te Meppel zijnde, hooren afroepen, dat er eene koe geschut was, maar hij had daarop niet gelet, omdat het hoornmerk niet uitkwam. Deze koe werd vervolgens in het openbaar voor f 94-// verkocht, waarvan echter f 30-// voor onkosten afgingen. *L. K.* bemerkte nu, dat dit zijne koe was geweest, en hij deed alle moeite, om de overschietende f 64-// terug te bekomen, doch de ontvanger der registratie maakte hierin zwarigheid en raadde hem, zich ten deze tot Z. M. den Koning te wenden, hetgeen hij nu heeft gedaan.

* Bij gezegden *L. K.*, welke ook tevens winkelier is, is voor eenige dagen door een vreemd persoon een zilveren schaar en ketting ontvreemd, in den tijd dat de huisvrouw, welke alleen in de kamer was, tot het gereedmaken van het gevraagde zich voor eenige oogenblikken moest verwijderen.

* Heden zijn de paarden van een reeds bejaard landman, wonende te Pesse, bij den Tweelingerbrug nabij Meppel, op hol gegaan en spoedig met hem en den wagen in een sloot geraakt; de man is, hoewel sterk bloedende, er nog gelukkig afgekomen.

* **Coevorden, 16 Oct.** Sedert maandag 13 dezer ligt op het raadhuis alhier ter inzage 't kohier voor den hoofdelijken omslag, groot *f* 2000-//. De verdeeling der aangeslagenen in 20 klassen vindt algemeen bijval, hoewel men op de classificatie, vooral der hoogstaangeslagenen, nog al aanmerkingen hoort maken.

. De aardappelenoogst alhier is voor het grootste gedeelte afgeloopen; de opbrengst is over 't geheel vrij wel, kwaliteit zeer goed, zelfs veel beter dan in de laatst voorgaande jaren. De gemiddelde prijs op heden is *f* 1.80 het mud.

** **Diever, 16 Oct.** Op nieuw heeft zich alhier de longziekte geopenbaard op den stal van de wed. *Jan Blok*, zoodat thans 5 rundvee-stallen zijn aangetast; de uitwerking der inëntingen, door den veearts *Hubenet* gedaan, begint zich bij het meeste vee meer of minder te openbaren. Naar men verneemt, zullen zaturdag e.k. alle runderen in de kom van het dorp Diever door den veearts *Hubenet* worden ingeënt, met stof, welke zal worden verzameld uit de long van een kalf van de erven *Bennen*, hetwelk door het gemeentebestuur van Diever tot dat einde is aangekocht.

** **Diever, 16 Oct.** Naar men verneemt, wordt door zekere *E.* te Havelte in stilte handel gedreven in rundvee, afkomstig uit deze gemeente, alwaar de besmettelijke longziekte heerscht; tevens verhaalt men, dat *E.* het vorige jaar zich aan hetzelfde feit heeft schuldig gemaakt. Het ware toch wenschelijk, dat zulks wierde geweerd ter voorkoming van verdere verbreiding dezer noodlottige ziekte.

* **Meppel, 16 Oct.** Wij vernemen, dat Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken thans aan het gemeentebestuur van Beilen magtiging heeft verleend tot aanstelling van den heer *W. van Cleef*, tot onderwijzer dier gemeente, thans hoofdonderwijzer te Dragten, in Friesland. Zulks is bij dispensatie van vergelijkend examen geschied, uit aanmerking de benoemde opvolger wordt van zijn onlangs aldaar overleden vader.

— Het thans hier in werking gesteld policie-reglement, bevat ook een artikel, tot meerdere of mindere beperking van het misbruik van sterken drank, luidende woordelijk aldus: „Logementhouders, herbergiers, tappers en kroeghouders, zullen aan beschonken personen, aan kinderen beneden 16 jaren en aan door eenig armbestuur bedeelden, geen wijn of sterken drank mogen leveren, toedienen of verkoopen, op eene boete van drie gulden.

* **17 Oct.** Op onze weekmarkt was gisteren veel nieuwe boekweit aangevoerd, die niet droog en minder deugdelijk was. De prijs was f 7-// a f 8-//. De rogge werd tot vorige prijzen verkocht. De aardappelen waren veel lager, de boeren ad f 1.80 tot f 2-// en de Frieschen ad f 3.20 het mud. Ook vele vette schapen werden aangevoerd; de handel daarin was levendig doch ook de prijzen gedrukt. Zij werden verkocht van f 7-// tot f 10-// het stuk.

* **Oude Pekela, 15 Oct.** Jl. zaturdag werd alhier, in de tot dat einde zinrijk versierde zaal van den logementhouder *J. de Boer*, eene eerste vereenigde vergadering van de Rederijkerskamers: „de Heidebloem" van Stads-Kanaal en „het Ontluikende Bloemtje" van Blijham en van het reciteergezelschap „Wester" te Pekela gehouden, ten doel hebbende elkanders kunstgevoel te verhoogen door wederzijdsche mededeelingen, en wijders den vriendschapsband te knoopen. Nadat de voorloopige voorzitter, de heer *Engels Nieborg*, allen welkom had geheeten, opende Z.Ed. de vergadering met eene gepaste doch korte toespraak. Daarna trad de heer *Gr. Pott* als redenaar op en schetste in doelmatige en zeer beeldrijke bewoordingen het nut en de strekking der afzonderlijke zoowel als der gecombineerde vereeniging. Terwijl de huishoudelijke zaken in behandeling waren, werden tot afwisseling een zestal bijdragen in poëzij door de verschillende gezelschappen voorgedragen, waarna de vergadering uiteen ging, den wensch koesterende, dat andere vereenigingen in de nabijheid zich mogten aansluiten, ten einde als een meer voltallig geheel te kunnen werkzaam zijn.

* **Dalen, 14 Oct.** Het is opmerkelijk, dat zich tegenwoordig zeer vele wormen in deze streken bevinden. Ofschoon de jonge rogge er reeds blijkbaar door lijdt, moet het in het naburig Hanover zoo erg zijn, dat sommige akkers geheel worden verwoest. Sommigen beweren, dat zij wel een honderd stuks wormen, ter lengte van een vinger, in een uur kunnen vergaderen, en zeker landman op de Wüsten, in Hannover, vond onder een stam aardappelen eene verzameling wormen, ter grootte van een vuist. Het is te hopen, dat de verwoesting, door deze dieren aangebragt, moge gestuit worden

* Door Kerkvoogden en Notabelen dezer Hervormde Gemeente is eenparigljk besloten, het orgel in de kerk te verfraaijen en te vergrooten. Het tegenwoordige werk, door vrijwillige bijdragen tot stand gekomen en door de heeren *Scheuër en Zn.* te Zwolle in 1850 gemaakt, is op breede schaal aangelegd en ziet er nog zoo frisch uit, als of het gisteren is gemaakt. De vergrooting en verfraaijing is opgedragen aan den heer *van Oeckelen* van Groningen. Wij hebben alle verwachting van dien alom bekenden meester in zijn vak, die elders met zooveel roem heeft gewerkt.

** **Smilde, 16 Oct.** Dat 't vergraven der hooge veenen en 't ontginnen der daardoor ontbloottte ondergronden eene nijverheid is, rijk in gevolgen daarvan kan ook de Smilde ten bewijze strekken.

Voor ongeveer tachtig jaren eene woeste, onafzienbare veenmassa, is ze thans een der schoonste dorpen van Drenthe, door vaart en straatweg doorsneden, telt ze ruim 5000 inwoners, met aanzienlijke openbare en bijzondere gebouwen, vruchtbare wei-, bouw- en hooilanden en uitmuntenden veestapel. En dat de boerderij er op groote schaal wordt gedreven, daarvan kan ten bewijze dienen, dat de heer *E. Tonckens* een zestigtal bunders bouw-, wei- en hooilanden heeft, 5 paarden en 34 stuks rundvee houdt, en gewonnen heeft 100,000 ponden hooi, 172 viemen rogge, 86 viemen haver, 29 viemen paardeboonen, 6 viemen garst, 6 viemen tarwe en 1400 hok boekweit: alles op eigen land, dat hij bezig is nog aanmerkelijk door ontginning te vermeerderen.

RAADSVERGADERINGEN.

Meppel, 15 Oct. In de Raadsvergadering van heden is, overeenkomstig het rapport der commissie, de rekening over 1855 voorloopig vastgesteld, zoo als zij door Burg. en Weth. is aangeboden, als: in ontvangst *f* 38611,46, in uitgaaf *f* 37543,71, en alzoo met een batig slot van *f* 1067.75. — Omtrent twee resolutien van H.H. Ged. Staten van 16 Sept. en 1 Oct. l.l., mededeelende aanmerkingen van den Minister van Binnenl. Zaken op sommige belasting-verordeningen, is, op advies van de finantiële commissie, in wier handen de aanmerkingen gesteld waren, besloten, sommige van dezelve te wederleggen en aan anderen toe te geven en dienovereenkomstig die verordeningen te wijzigen. — De rekening en verantwoording van de Hervormde diaconie alhier, over de 4 eerste maanden van 1856, wordt, op voorstel van Burg. en Weth., met eene reeks van aanmerkingen, ter oplossing of verbetering, aan het diaconie-armbestuur teruggezonden. — Op eene missive van Burg. en Weth. der gemeente Nijeveen, verzoekende om alsnog de gemeente opcenten der grondbelasting van die voorwerpen, welke, ten gevolge eener kadastrale delimitatie, aan deze gemeente zijn overgegaan, over 1855 te mogen ontvangen, ten bedrage van *f* 46,19, is zulks toegestaan, en besloten om die som op de begrooting van 1857 te brengen. — Op eene missive van het burgerlijk armbestuur, houdende voordragt tot bepaling der jaarwedde van den Boekhouder-Thesaurier bij dat bestuur, is besloten, die jaarwedde te bepalen op *f* 200-//. — Overeenkomstig eene missive van de kamer van koophandel is afwijzend beschikt op een adres van *J. E. Bisschop*, marktschipper van de Wijk op Meppel, verzoekende om op de 4 Hoogeveensche jaarmarkten vrij te wezen van naar hier te varen, en concessie te erlangen om die dagen van Meppel naar Hoogeveen te varen, uit overweging, dat zulks inbreuk maakte op het beginsel van vaste beurtveeren en de bestaande daardoor zouden worden benadeeld. — Op eene missive van de plaatselijke schoolcommissie, houdende voorstel tot verandering van de schoolorde van 1840, wordt besloten, dezelve ter inzage van de leden voor te leggen. — Nog wordt, op voorstel van den heer *de Vries*, de jaarwedde van den aftredenden boekhouder bij het burgerlijk armbestuur, over de negen eerste maanden van 1856, bepaald op *f* 300-// 's jaars. — Daarna gaat men tot eene beslotene vergadering over.

REGTSZAKEN.

Provinciaal Geregtshof van Drenthe.

17 Oct. Gisteren is bij het Hof behandeld de zaak van *Jan Berend Scholten*, wonende onder Roswinkel, gemeente Emmen, beschuldigd van in den avond van 1 Aug. jl. den persoon van *Johan Bernard Scholten*, wonende mede onder Roswinkel, zoodanig te hebben verwond, dat deze korten tijd daarna is overleden. Het bleek uit de instructie der zaak, dat de laatstgenoemde door de belanghebbenden belast was, om op te passen, dat de plaggen, welke in het veld onder Roswinkel gestoken waren, niet werden ontvreemd, hetgeen in den laatsten tijd herhaaldelijk had plaats gehad; dat in den bewusten avond de beschuldigde ter plaatse, waar omstreeks de plaggen zich bevonden, met paarden en wagen was gekomen, dat toen de verslagene uit zijn' schuilhoek was te voorschijn gesprongen en eene worsteling was ontstaan, ten gevolge waarvan *Johan Bernard Scholten* doodelijk was verwond. Daar er bij het feit zelf geene getuigen zijn tegenwoordig geweest, moest men zich vergenoegen met aanwijzingen en de verklaring van den beschuldigde. Er zijn zes getuigen tot bezwaar en één, een kind van tien jaren, tot ontlasting gehoord. De Procureur-Generaal heeft bij zijn rekwisitoir aangenomen, dat er provocatie kan hebben plaats gehad en mitsdien gevorderd de veroordeeling van den beschuldigde tot eene gevangenzetting voor den tijd van een tot vijf jaren. De advocaat Mr. *B. Oosting* heeft den beschuldigde verdedigd, en, op grond, dat deze niets meer had gedaan, dan zijn lijf te verdedigen, geconcludeerd tot algeheele vrijspraak van denzelven. De uitspraak is bepaald op Woensdag aanstaande, des namiddags te een uur.

Arrondissements-Regtbank te Assen.

15 Oct. H. M., arbeider te Kloosterveen, wegens het moedwillig toebrengen van slagen, veroordeeld tot 1 maand cellulaire gevangenisstraf en f 8-// boete; — H. G., arbeider te Gees, wegens diefstal, veroordeeld tot 2 maanden cellulaire gevangenisstraf; — Z. E. te Meppel, wegens het moedwillig toebrengen van slagen, gepleegd onder verzachtende omstandigheden, veroordeeld tot f 3-// boete; — R. K., landbouwer te Zuidlaren, wegens moedwillige mishandeling, vrijgesproken, als zijnde niet wettig bewezen; — G. J., pettemaker te Meppel, wegens het moedwilig toebrengen van stooten, veroordeeld tot 1 maand gevangenisstraf en f 8-// boete.

INGEZONDEN STUKKEN.

Mijnheer de Redacteur!

'k Las in UEds. geachte courant van Zaturdag ll., dat 'd onderwijzer *J. M. Jalvingh* om zijn ontslag zoude hebben verzocht.

d'Inzender is niet goed onderrigt geworden, anders zoude hij wel naauwkeuriger berigt hebben ingezonden.

d'Onderwijzer *Jalvingh* heeft geen ontslag verzocht. Hij heeft slechts den Edel Achtbaren heer Burgemeester te kennen gegeven, dat hij voornemens was, zijne betrekking als onderwijzer met eene andere te verwisselen.

De kogel is dus nog niet door de kerk en de post kan nog wel niet zoo spoedig vacant worden, als d'inzender wel verwachtte.

Er kan nog wel iets tusschen beide komen, zoodat èn voornemen èn uitvoering van 't bestaande plan geheel te niete gingen.

'k Vond mij genoopt, 't onnaauwkeurig berigt tegen te spreken, door middel uwer courant, opdat 't publiek geene onwaarheid worde opgedrongen, dat maar al te vaak door sommige te vlugge berigtgevers is geschied.

Verpligt mij s. v. p. door d'opname dezes in UEds. veelgelezen blad, terwijl ik mij inmiddels teekene,

UEds dienstv. dienaar,

Zuidwolde, 13 Oct. 56. H . . . . .

ADVERTENTIEN.

Bevallen van eene DOCHTER ALEIDA TER MEULEN — SLOMP.

Zwolle, 14 October 1856.

KENNISGEVING.

De Commissie uit het Provinciaal Geregtshof in Drenthe, belast met het afnemen der EXAMINA aan de ADSPIRANTEN voor het Notaris-ambt berigt: dat zij tot dat einde zal vaceren op MAANDAG den 24sten November 1856, des voordemiddags te 10 uur, en zoo noodig op de volgende werkdagen der maand aan het locaal van gemeld Geregtshof, zullende zij, die tot het bedoeld examen verlangen te worden toegelaten, zich bij een verzoekschrift aan haar moeten aanmelden voor of uiterlijk op den 10 November eerstkomende met overlegging van de stukken, gevorderd bij art. 13 der wet op het Notaris-ambt van den 9 Julij 1842 (Staatsblad no. 20.)

Assen den 16 October 1856.

B. SERVATIUS, Procureur-Gen.

W. TONCKENS.
J. H. WESTRA.

De Directeur van het Postkantoor Assen, heeft de eer te berigten, dat tengevolge vervroegd vertrek der BOOT uit Amsterdam, de brievenbussen voor Groningen, Oost-, en West-Friesland, Hannover en hetgeen over die route loopt zullen worden geligt, aan het kantoor te 8 uur 45 minuten en aan het Stadhuis ten 8 uur 30 minuten 's avonds.

Assen den 9 October 1856.

H. S. GRATAMA.

Een ongehuwd PREDIKANT ten platten lande in Drenthe VRAAGT, tegen Mei e.k., op zeer aannemelijke voorwaarden: Een paar **gehuwde LIEDEN zonder Kinderen**, bij wie hij — bij afstand van een gedeelte van PASTORIJ en TUIN en verder tegen billijke vergoeding van kosten, — wenscht in te wonen.

Vereischten: voor DEN MAN — bekendheid met het TUINWERK; voor DE VROUW — kennis van dat alles, wat in eene FATSOENLIJKE HUISHOUDING der vrouwelijke zorge is aanbevolen; voor *beide* — de meest overtuigende bewijzen van onkreukbare trouw.

Belangstellenden gelieven hunne brieven, onder letters A. B. Z. *franco* in te zenden aan de REDACTIE dezer Courant.

BAL.

Te **SMILDE**, op *WOENSDAG* den 22 October in de Zaal van den logementhouder H. RONNER.

Entree voor HEER en DAME **49 Cts.**

Aanvang 's avonds 7 uur.

Benthem en meer andere consorten; de laatsten met den graaf van Schellaardt onderling kwestieus, of de hooi en groene weidelanden, in de marke van Havelthe en Westerhesselte gelegen, mede tienpligtig zijn, zoo wanneer bij tijden en wijlen daarin eenig koren of lijnzaad worde gezaaid.

Hangende deze procedures was de graaf van Schellaardt veel malen genoodzaakt de heffing der tienden, door magt van krijgsvolk, onder zijn bevel staande, te doen innen, hetgeen somtijds niet zeer vreedzaam toeging, daar de tiendgevers met woorden en daden zich tegen het vertienden van het koren, in oude hooi- en weidelanden gezaaid, zoomede in boekweitenvelden en van de landen afkomstig van den heer Gerard Struuck, daartoe opgezet door Dom. Genadius, bleven verzetten.

Eerst op den 24 Januarij 1694 diende de partij van antwoord op de hiervoren vermelde deductie van den graaf van Schellaardt.

Na voldongen pleidooijen is op den regtdag van den 19 Julij 1695 verstaan, dat de graaf van Schellaardt geen regt van tienden had op de goederen van wijlen den heer Gerard Struuck, alsmede dat de hooi-, groen- en weidelanden niet tiendpligtig zijn.

De boedel van den heer graaf Schellaardt grasvellig zijnde geworden, is deze heerlijkheid gekocht door den heer gedeputeerde Focco Lunsingh, op den 9 Februarij 1707, onder anderen met de novalen tiende in en over de geheele marke van Havelthe en Westerhesselte, exempt over de novale landen en gronden van de descendenten van wijlen den heer Gerard Struuck, zoo in voegen over het een en ander bij sententien is getermineerd.

In deze koop hebben later geparticipeerd J. Bonscholte, voor een derde, en de heer Nicolaas Oosting in den Hof, voor een derde. Door den heer landschrijver J. Kijmmell is van de erfgenamen Bonscholte, op den 2 Sept. 1747, het een en ander aangekocht, terwijl het een derde van den heer advocaat Nicolaas Oosting door zijne kinderen, op den 12 Julij 17?1, is verkocht aan den landschrijver J. Kijmmell en den heer gedeputeerde W. Lunsingh, welke beide heeren dus eigenaren waren. De tienheffing vond nu geene verdere oppositie, tot dat in 1781 Hendrik Eleveld beweerde vrijdom van tienden te hebben van een perceel land, de Buiten Uiterwijks-Bulten genaamd, doch bij sententie van den 14 November 1781 is dit anders verstaan, van deze sententie schijnt Eleveld geappelleerd te hebben.

Na doode van den heer W. Lunsingh, vererfde deze Tiendheerlijkheid met Oldhuis-Erve voor de helft op zijne erfgenamen, welke onder anderen waren de heeren W. en J. L. Tonckens, de andere helft kwam, na doode van den heer landschrijver J. Kijmmell, op zijne dochter, S. C. Kijmmell, welke huwde met Mr. P. Hofstede. Deze adresseerde zich, zoo voor hem, als verdere eigenaren, bij requeste van 6 October 1798, aan de Eerste Kamer van het vertegenwoordigend Ligchaam der Bataafsche Republiek, reclamerende, op grond van het Bijvoegsel tot art. 25 der Burgerlijke en Staatkundige grondregels, pecunieele vergoeding bij afschaffing van deze tiende, welk stuk bij resolutie van gemelde Kamer, van den 9 October 1798: werd gesteld in handen van den burgerrepresentant Costerus.

In 1809 verkochten de erfgenamen van wijlen den heer Mr. W. Tonckens en den heer J. L. Tonckens, hunne helft van de Tiende, zonder Wijckeninge of Oldhuis-Erve, aan den heer Johannes van Riemsdijk tot Veenrust, oud lid van het Departementale Bestuur van Drenthe en voor 1795 Schultus van Havelte en Vledder, voor de som van *f* 1450.

De wederhelft dezer Tiende kreeg ook de heer Johannes van Riemsdijk, bij ruiling van zijn zwager Mr. P. Hofstede, waardoor de Tiendheerlijkheid van Havelthe en Westerhesselte, afgescheiden van het Erve Wijckeninge of Oldhuis, nu geheel het eigendom werd van gemelde heer J. van Riemsdijk, die bij zijn overlijden, ingevolge zijn olographiesch testament, van 5 Maart 1820, deze Tiendheerlijkheid overliet aan zijne vrouw Margaretha Cornelia Hofstede. Vrouwe Margaretha Cornelia Hofstede overlijdende, werd deze Tiendheerlijkheid aangekocht door de Marktgenooten van Havelthe, zoodat daardoor nu de Tiendpligtigheid terugkeerde tot de Eigenaren van de gronden, die met de tiende besmet waren en alzoo de tiende is opgelost geworden.

X. X. X.

S., October 1856.

De verrader gestraft.

Tijdens het schrikbewind van Frankrijk, op het einde der 18e eeuw, ontkwamen op eene wonderdadige wijze eenige ter dood veroordeelde emigranten (koningsgezinde uitgewekenen).

Een hunner, de graaf van Montbrun, heeft met veel bekwaamheid hierover een vlugschrift opgesteld, waarin onder anderen het navolgende werd vermeld aangaande één zijner lotgenooten:

Nadat er verscheidene personen ter dood waren gebragt, kwam ook eindelijk de beurt aan den graaf van Asserac.

Een soldaat, die medelijden met den Graaf had, bemoedigde hem met te zeggen, dat hij den Graaf ligt zou treffen, en dat hij dan veinzen moest, evenals de anderen doodelijk te zijn getroffen en later trachten te ontsnappen. Dit geschiedde.

De Graaf stond, toen de toeschouwers zich hadden verwijderd, op en ontvlood.

Een schoenmaker van Vannes, die het bedrog ontdekt had, gaf daarvan dadelijk kennis aan de overheid. De Graaf werd achterhaald en onmiddelijk doodgeschoten.

De laaghartige schoenmaker keerde huiswaarts en hervatte zijnen arbeid, maar, hetzij dat zijne hand minder vast dan gewoonlijk was, hetzij Gods regtvaardigheid hem wilde straffen, het snijmes glipte uit en sneed hem twee vingers af.

Algemeen juchte men over die billijke en regtvaardige straf, en heden spreekt men daarover nog als een bewijs, dat Gods oordeel niet altijd achterblijft.

Allerlei.

Men schrijft uit Antwerpen:

„Omtrent zes maanden geleden kwamen te Antwerpen van Breda twee personen, een heer en eene dame. Zij hadden een kind in de luijers bij zich, dat hoogstens een of twee maanden oud kon zijn. Zij lieten zich door eene vigilante in die stad brengen, doch daar het kind onder het rijden hevig begon te schreijen, deed de heer het rijtuig stilstaan en vroeg den koetsier of deze ook bijgeval goede menschen kende, die zich gedurende eenige dagen, hoogstens eene wee

W. HUMMEL

te Meppel, vraagt eenen **ONDERMEESTER** van den derden rang. Belangstelling in verdere opleiding zal eene aanbeveling zijn. Brieven franco.

GEREGTELIJKE AANKONDIGING.

Bij besluit van Z. M. den Koning van den 4 October 1856, behoorlijk te 's Gravenhage geregistreerd, is aan den heer Mr. CORNELIS HIDDINGH, Controleur bij 's Rijks Belastingen te Assen, toegestaan, om zijnen minderjarigen zoon HENDRIK JONAS, den geslachtnaam van VAN DER POEL bij den zijnen te doen aannemen, **te dien effecte dat deze zich in het vervolg zal mogen noemen en teekenen VAN DER POEL HIDDINGH;** — met magtiging wijders van den Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der gemeente Assen, om dat Besluit conform art. 66 van het Burgerlijk Wetboek in de loopende Registers in te schrijven, en daarvan aanteekening te doen op den kant der geboorte-acte.

Assen den 18 October 1856.

Voor extract conform:
Mr. J. OOSTING, Procureur.

BEKENDMAKING.

De BURGEMEESTER van de Gemeente Ooststellingwerf,

Doet te weten:

Dat ten gevolge **afsluiting** des wegs van *OOSTERWOLDE* langs de Compagnons-vaart over *APPELSCHA* tot de grenzen der gemeente *SMILDE*, de **PASSAGE VOOR RIJTUIGEN** aldaar tot nadere aankondiging is **AFGESLOTEN;** zullende de passagie mitsdien Vice Versa moeten genomen worden, over *OUD-APPELSCHA*, de *OUDE SCHEIDING* en de *OUDE SMILDE*.

Makkinga 16 October 1856.

De Burgemeester voornoemd,
G. W. F. LIJCKLAMA à NIJEHOLT.

VEENEBUIREN, MAKKINGA.

De Notaris TADEMA te Oosterwolde zal, op DINGSDAG den 11 November 1856, des voormiddags te elf uur, in de herberg van de Weduwe J. M. SCHURER te Makkinga, in het openbaar en met uitloving van strijk- en verhooggelden, bij voorloopige toewijzing VERKOOPEN:

Eene zeer vruchtbare ZATHE en LANDEN, van VEEN- en KLIJN ruim voorzien, liggende in de Veenebuiren te Makkinga, groot ruim 30 bunders, bij HEMKE H. DONKER in gebruik, en een HUIS en ERF in het dorp Makkinga, bij WOLTER H. DONKER in gebruik, benevens een **GRAFSTEE** op het Kerkhof aldaar; — alles op de gebruikelijke tijden in 1857 te aanvaarden. Verdeeld in 26 perceelen volgens Verkoopboekjes, welke in het laatst van de volgende week bij bovengenoemden Notaris zijn te bekomen.

PUBLIEKE VERKOOP

van p. m. 90 **vette SCHAPEN** voor Mr. J. TONCKENS, te houden te Smilde, in de *Oude Veenhoop* bij den Logementhouder RONNER, op WOENSDAG, 22 October 1856, 's middags te 2 uur.

Notaris: H. H. VAN LIER.

Op nader te bepalen dag zal *PUBLIEK WORDEN VERKOCHT:*

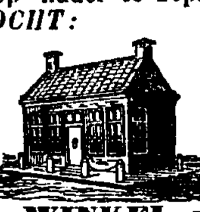

Een **HUIS**, waarin **vier kamers, keuken, kelder, pomp, regenbak** en verdere **gerieflijkheden** aan de BRINK te Assen, op de Hoek van den Groninger weg, allergunstigst gelegen om daarin een **WINKEL uit te oefenen**, thans bewoond door den Heer MEIJBOOM, en ten verzoeke van den Heer HOPKES te Zwolle.

Assen den 17 October 1856.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

Extract uit eenen brief van Mejufvrouw C. FROMBERG te Middelburg.

Eene Boerin uit Serooskerken, bij Middelburg, die door een **GOLDBERGERSCHEN KETTING** van hoofdpijn bevrijd werd, heeft mij de vergunning gegeven, dit openlijk bekend te maken en haar adres aan iedereen af te geven, die er naar vragen mogt. Deze vrouw leed sedert haar 15de jaar aan hoofdpijn, die bij de minste vermoeijenis dadelijk zoo hevig werd, dat zij naar bed moest gaan; zij kon geen Donderdag in de stad komen, zonder met hoofdpijn terug te keeren; alle aangewende middelen bleven vruchteloos, tot zij eindelijk, na het lezen van vele attesten, besloot een **GOLDBERGERSCHEN KETTING** te proberen. Zij liet er een koopen van *f* 3.60 voor ongeveer 4 weken en verzekerde mij, dat zij van het oogenblik dat zij hem aandeed, geen hoofdpijn meer had gehad; de volgende week kwam zij mij vol vreugde vertellen, dat zij den laatsten Donderdag ook zonder hoofdpijn van de stad terug naar huis gekomen is; gisteren kwam haar man mij berigten, dat zij al dien tijd vrij van hoofdpijn geweest is en zelfs bij het zwaarste werk geen aanval meer daarvan gehad heeft; hij bragt mij zijn adres en verzocht dringend iedereen bij hem te zenden, die het van hem zelven weten wil. Die goede menschen waren zoo dankbaar, als ik ze nog zelden heb aangetroffen, etc.

Middelburg, 12 Sept. 1856. UEd. Dienaresse,
C. FROMBERG.

Alle rheumatische ziekten, verlammingen, gewrichtspijn, hoofdpijn, oorpijn, kiespijn, maagkramp, krampkolijk, kramp in de borst en in de kuiten, knubbeljicht, verstijving in de leden, aangezigtspijn, zenuwziekten, worden zeker en spoedig door **GOLDBERGER'S KETTINGEN** genezen.

Zij kosten f 1.80 — f 2.70 — f 3,60 — f 5.40.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen, H. P. A. VAN GORCUM.
Meppel, A. JEULEN.
Hoogeveen, JAN VAN DER WOLDE Jr.
Delfzijl, F. H. WIJNTJES.

en in de bekende Dépôts in de andere steden.

LE CONSERVATEUR.

Naamlooze Fransche Maatschappij van onderlinge Levensverzekeringen,

OPGERIGT EN GEVESTIGD TE PARIJS,
geautoriseerd bij Koninklijk besluit van den 2den Augustus 1844.

CENTRALE DIRECTIE VOOR NEDERLAND:
te Amsterdam Brouwersgracht SS. 531.

Centrale Directeur de Heer A. J. CANNEGIETER FABRITIUS, Makelaar.

Deze Maatschappij, welke hare onderlinge Verzekeringen reeds over 8 Koningrijken uitstrekt, en ook in Nederland, uithoofde harer solide grondslagen en berekeningen, zeer veel bijval en medewerking ondervindt, **sluit verzekeringen**, zoo wel in geval van **overleving** als in geval van **overlijden**, en biedt aan hare Deelhebbers de meest gewenschte zekerheid bij de ruimste voordeelen aan. Tot deelneming als ook ter bekoming van nadere inlichtingen kan men zich vervoegen ten kantore van den Centralen Directeur voornoemd of bij de Agenten, alwaar tevens de Prospectussen op franco aanvrage te bekomen zijn.

Op zeer voordeelige voorwaarden worden **AGENTEN** gevraagd in alle plaatsen, waar de Maatschappij nog niet vertegenwoordigd wordt. Adres met franco brieven of in persoon bij voornoemden Directeur te Amsterdam.

Bij den **UITGEVER dezer COURANT** zal weldra het licht zien:

1. **LOSSE BLADEN**

UIT

DRENTHE'S GESCHIEDENIS,

verzameld door **J. S. MAGNIN**, *Archivaris dier Provincie*, 168 pagina's, bevattende:

1⁰. *Gedachten over de ligging van het* Graafschap *van* RODOLPH *en van de* Landgoederen Lintherunge *en* Euen, *vermeld in eenen giftbrief van 21 Mei* 1040. —
2⁰. *Eerste doch mislukte pogingen, om in* Drenthe *de Klooosters op te heffen en de Kerkhervorming in te voeren.* 1580.
3⁰. *De laatste Landsdagen, of Vergaderingen der Staten van* Drenthe, *in het* Groller Holt *gehouden.* 1602—1696. —
4⁰. *Feestvieringen in* Nederland, *behalve in het Landschap* Drenthe, *wegens de verovering der Spaansche Zilvervloot, door* PIETER PIETERSZOON HEIN. 1629. —
5⁰. *Het branden van Meivuren in* Drenthe *verboden.* 1663. —
6⁰. *Besmettelijke Veeziekten in* Drenthe, *middelen van voorbehoeding en genezing, door het Landschaps-Bestuur voorgeschreven en aangeprezen enz.* 1685—1770. —
7⁰. *Gevolgen eener onwettig uitgeschrevene en gehoudene Hagelspraak te* Schoonlo. 1693. —
8⁰. *Invoering van den Nieuwen of Gregoriaanschen stijl in* Drenthe. 1701. —
9⁰. *Gevolgen eener geweigerde of nagelatene Bloedzoening in* Drenthe. 1701—1703.
10⁰. *Regeling der Rangen van de Regerings-collegien en der Ambtenaren van het Landschap* Drenthe. 1707. —
11⁰. *Brieven van Naturalisatie, door het Landschaps-Bestuur van* Drenthe *afgegeven.* 1710. —
12⁰. *De laatste Wolvenjagt in* Drenthe. 1758. —
13⁰. *De* Oude *en* Nieuwe Smildinger-vaarten. 1771 *en vroeger.*

Prijs bij inteekening *f* 1.25, buiten inteekening *f* 1.50.

2⁰. **DRENTSCHE LANDBOUW-ALMANAK VOOR HET JAAR 1857,**

uitgegeven van wege het **Genootschap ter bevordering van den Landbouw in Drenthe.** 2de Jaargang.
Prijs *f* 0—30.

Op beide werken staat de inteekening open.

Verder is bij denzelven en bij alle solide Boekhandelaren te bekomen:

De Geschiedenis van Mozes voor kinderen,

vervolg op de geschiedenis van Jozef, een zeer geschikt schoolboek. — Prijs *f* 0—20.

DENKBEELDEN OMTRENT EENE NOODZAKELIJKE EN MOGELIJKE VERBETERING

VAN DEN TOESTAND DER

Hoofd-Rivieren in Nederland,

in verband beschouwd met de **Dijkbreuken en Overstroomingen**, voorgevallen in de jaren 1809, 1820 en 1855.
door **P. J. DE QUARTEL**, Ingenieur van 's Rijks Waterstaat. *L. K. Inst. v. Ings.*
Prijs *f* 1—60.

BURGERLIJKE STAND.

Assen, 10—17 Oct. Bev.: C. Rap, van z.; L. Kat geb. Nijmeijer, van d.; S. Dekker geb. Smildinger, van z.; T. Drenth geb. Snijders, van z.; A. Benink geb. Stel, van z. — Overl.: Z. Jippes, weduwe, 67 j.

Ooststellingwerf, 8—15 Oct. Geboren: Leonardus en Johannes, zonen van F. W. Melchert en P. Weerd te Haulerwijk; Hendrik zoon van E. H. Snoek en J. G. Overdam te Oosterwolde; Gerben, zoon van J. E. Russchen en A. A. Bosma te Appelscha; Harmen, zoon van H. J. Jelsma en G. J. Peper te Donkerbroek. — Overleden: Eene doodgeboren zoon van W. J. Kastelein en H. J. Poppinga te Elsloo, eene doodgeborene dochter van H. J. Jelsma en G. J. Peper te Donkerbroek; J. K. Koenen, 2 j. ml.

Weststellingwerf, 7—15 Oct. Bev.: A. de Ruiter geb. Ruitinga, v. Wolvega; A. Meester geb. Groen, v. Wolvega; C. Veldmeijer geb. Latour, v. Noordwolde; S. Dekker geb. v. d. Meer, v. Oldeholtpa; R. de Jong geb. Drijfhout, van Noordwolde; R. Oosterhof geb. Berkenbosch, v. Blesdijke. — Overl.: K. H. de Vries, v. Oldeholtpa, bijna 1 j. ml.; Z. J. Aten, v. Blesdijke, 68 j. vl.

Meppel, 9—16 Oct. Geb. geene. — Ondertr.: F. van Sloten ed H. Duitgenius; J. P. van der Steeg en B. Kroeskop; H. Steenbergen en J. Fransen. — Bev.: J. Eeuwig geb. Israels, van d., A. Stoel geb. Staal, van d.; A. Vos geb. Hagedoorn, van d.; A. van Antwerpen geb. Tjabels, van d. — Overl.: geene.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 17 October.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	/13.50	Boekweit, zand 60	N.pd. /	6.45
„ N. Oml.	68	„	„10.95	„ „ 62	„ „	6.95
dito.	70	„	„11.70	„ zwarte 60	„ „	6.35
„ „ Old.	66	„	„ 9.70	„ veen 62	„ „	6.75
„ „ „	70	„	„11.25	Paardeboonen. . /	5.50 à	7,50
Rogge, N. Inl.	62	„	„ 7.20	Groene Erwten. „	00.00 à	00.00
„ „ „	64	„	„ 7.80	Graauwe „ „	00.00 à	00.00
„ „ „	66	„	„ 8.40	Koolzaad . . . /	12.00 à	15.75
Haver, N. dikke	40	„	„ 4.05	Gort, grove . „	10.75 à	11.50
„ „	42	„	„ 4.25	Gort, parel , „	13.50 à	16.00
„ Voer	36	„	„ 3.50	Olie, raap per vat	48.50 à	00.00
„ „	40	„	„ 3.90	Raapkoeken.	à	—.—
„ Zwarte	36	„	„ 3.70	Lijnkoeken	—.— à	—.—
„ „	38	„	„ 3.90	Boter ¼ ton. . . .	—.— à	—.—
Garst, N. wint.	54	„	„ 6.45	Boter ⅛ „	à	—.—
„ „ „	56	„	„ 6.85			
„ „ somer	56	„	„ 6.40			
„ „ knob.	60	„	„ 7.25			

Tarwe tot 15 Cents lager met trage kooplust. Rogge en Boekweit 10 Cents lager alleen bij gerijven. Garst slap en tot verlaagde koersen traag afgaande. Dikke en Zwarte Haver prijshoudend, Witte Voer alleen tot eenige verlaging te plaatsen. Boonen prijshoudend. Koolzaad als voren.

ASSEN, 16 October. W.-Rogge f 7.50 tot f 8.55. — Zand-Boekweit f 6.40 a f 7.75. — Veenboekweit f 6,40 tot f 7,70. — Haver f 0,00 tot f 0,00. — Ruigwitte Aardappelen f 1,50 tot f 1,60; roode Venlosche dito van f 1,20 tot f 1.70. — Hooi f 00,00 tot f 00,00. — Stroo f 0,00 tot f 0,00. — Roode kool f 2.50 tot f 3,75. — Witte dito f 1.75 tot f 3.00. — Eijeren de 100 stuks f 2,50 tot f 2,75. — Grasboter f 0,87⁵ tot f 0,97⁵. — Roggebrood de 6 Ned. ℔ f 0,62.

COEVORDEN, 6 Oct. Rogge *f* 8.50. Boekweit *f* 8.25 Boter *f* 0.90.

HOOGEVEEN, 14 Oct. Rogge hoogste f 8.75, laagste f 8,35. Boekweit hoogste *f* 8.20 laagste f 7.40. Haver *f* 3.75. Honig per ℔ *f* 0.00. Boter het N. ℔ *f* 1.00. Roggebrood de 6 Ned. ℔ f 0.59.

MEPPEL, 16 Oct. Rogge f 8,00 a f 9,00 Boekweit f 7,00 af 8,00. Boter 1½ N. ℔ f 1,55 a f 1,70. Boter per ⅛ vat f 21,00 a f 23,75.

WOLVEGA, 15 Oct. Rogge f 8.35 tot f 8.60; aangevoerd 17 mud. — Boekweit van f 7.00 tot f 8.15; aangevoerd 229 mud. — Boter f 47.50; aanvoer 107 ¼ en 44 ⅛ tonnen. — Vriesche of klei aardappelen f 2.60 het mud. Zand of woud dito f 1,70.

AMSTERDAM, 15 Oct. TARWE en ROGGE lusteloos en bijna niets in omgegaan. Tarwe: 127 ℔ oude witb. Poolsche f 530; 127 ℔ bonte dito f 480, 128 ℔ dito f 485, 490; 126 ℔ Groninger f 360. Rogge: 118, 120 ℔ Archangel f 246, 251. — GARST en HAVER zonder handel. — BOEKWEIT slap en zonder omgang. — KOOLZAAD op levering £ ½ hooger; Oost-Ind. £ 67½; op 9 vat. Olie in Nov. £ 66½. — LIJNZAAD. Puike soort prijshoudend: 100 ℔ Petersb. f 335, 110 ℔ Krim f 350, 113/14 ℔ Berdiansky f 370. — RAAP- en LIJNOLIE dadelijk niet williger, op termijn prijshoudend. Raapolie op 6w. f 51¼; Vlieg. f 50; op 1o. Nov. f 49¾, ½, ¾; Dec. f 49½; Mei f 46¾. Lijnolie op 6w. f 42¼; Vlieg. f 41; 1o. Nov. f 40½; Dec. f 38¾; 39; Voorjaar f 37.—HENNEPOLIE op 6w. f 46¼; Vlieg. 45. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 100. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 9½ a 14.

SCHIEDAM, 15 Oct. MOUTWIJN f 23¾ per vat cont., tot deze verhooging stiller. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 28¾ a 29¼ per vat contant.

230ste STAATS-LOTERIJ. VIJFDE KLASSE.

13de Lijst. No. 14718 f 1000. Nos. 3355 en 15967 ieder f 400. Nos. 2386 en 4829 ieder f 200. Nos. 3088, 3108, 3619, 3790, 4571, 4995, 5499, 7615, 10524, 12702, 13927 en 18195 ieder f 100. — 14de Lijst. No. 1152 f 1000. Nos. 2406, 10740 en 14073 ieder f 400. Nos. 3100, 4593, 9323, 13118 en 16087 ieder f 200. Nos. 2466, 4816, 5500, 5943, 6263, 6312, 8978, 9366, 9498, 9815, 13328, 13977, 13997, 16552, 17548 en 19208 ieder f 100. — 15de Lijst. No. 12699 f 2500. No. 7378 f 1000. Nos. 11, 2541, 2839, 6469 ieder f 400. Nos. 9160, 13051 en 17763 ieder f 200. Nos. 942, 1564, 2365, 3089, 3168, 3509, 4826, 5070, 6334, 7158, 11728 en 19741 ieder f 100.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 16 October 1856.

			GEBLEVEN.				GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	62⅛	*Polen*. Oblig.	4	pct.	
„ „	3	„	74	*Spanje*. Oblig.	1¼	„	23½
„ „	4	„	93³⁄₁₆	Obligatiën	3	„	
Amort. Synd.	3½	„		Binnenl.	3	„	37½
Handelm.	4½	„	130½	Amortisable			6⅜
O. I. Leening	4	„		Bewijz. Coup.			5⅛
Aand. Holl. Spoorw.				*Oostenrijk*,			
Aand. Rijn Sp.	4½	„		Oblig. Goll	5	„	
Haarl. Meer	5	„		„ „	4	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	102⅛	„ Metal.	5	„	73⅛
Dito 1828/29	5	„		„ „ N.	5	„	82¹¹⁄₁₆
Dito 1831/33	5	„	91¾	„ „	2½	„	37¹³⁄₁₆
Dito 1840	4	„		*Belgie*, Cort.	2½	„	
Cert. Stieglitz	4	„	83½	Rothschild	2½	„	51
Ins. in Assign.	6	„		*Portug.*, Oblig.	3	„	43⁷⁄₁₆
Cert. van dito	6	„	62⅞	„	4		
				Amerika Bank-Act.			

verzorging van het kind zouden willen belasten. Eene reis naar Parijs moetende doen — zeide de heer — had hij gehoopt het kind te kunnen medenemen, doch het scheen dat zulks niet gaan zou. Hij voegde er tevens bij, dat hij gaarne voor de verzorging van het kind gedurende 4 of 5 dagen 50 francs zou geven. Deze belofte lachtte den koetsier bekoorlijk aan, en hij dacht: »die 50 francs zijn spoedig verdiend", en hij verklaarde zich bereid, om het kind gedurende dien tijd te verzorgen, daar zijne vrouw wel geene zwarigheid zou maken. De Hollanders waren zeer tevreden, deden zich naar de woning van den koetsier brengen, betaalden de bedongen 50 francs en vertrokken met de belofte Zondag terug te komen. Eenige uren daarna ontdekte de koetsier, dat de vreemdelingen een ongezegelden brief bij hem achtergelaten hadden, waarin slechts in goed leesbaar schrift den naam van Lion stond. De koetsier heeft het kind nog steeds bij zich en niemand is er gekomen om het terug te vragen.

Te Plombières, waar keizer Napoleon, in het laatst van den zomer, logeerde, en de baden gebruikte, bewoonde de Keizer eene woning, welke in niets verschilde van die van een gewoon burger. Niemand zou haar dan ook voor een keizerlijk verblijf hebben aangezien, als niet de schildwacht bewees, dat de keizer der Franschen er zijn intrek had genomen. De stad heeft al haar best gedaan, om waardig te zijn den naam van keizerlijke residentie. Hare kale maar schilderachtige partijen, voorts de huizen, straten en pleinen heeft zij, trots den besten decorateur met triomfbogen, guirlandes, bloemenvazen, transparanten en venetiaansche lampions zóó opgeluisterd, dat men aan eene tooververschijning uit de Duizend en één nacht denken zou. De Keizer hield er het strengste incognito; 's morgens nam hij gewoonlijk [illegible] avond bragt hij door gelijk ieder ander; wandelde te voet [illegible] groette iedereen, sprak dezen of genen aan en nam [illegible] aanbood, — op vriendelijken toon aan. De [illegible] niet onaardig is: [illegible] de Keizer [illegible] was, dat het bestuur [illegible] niet onbekend zijn [illegible]

van eenvoudig hem te begroeten, bereidde men zich tot eene lange toespraak. Gelukkig, dat de nacht inviel. De redenaar, die zijn spreuk, in plaats van in zijn hoofd, in zijn hoed droeg, deed allerlei pogingen, om digt bij eene lamp teregt te komen, om zijne redevoering des te beter te kunnen voorlezen. De keizer merkte het fluks en ging hoe langer hoe verder van de lamp staan, zoodat de redenaar, de Cicero van deze plaats, wel gedwongen was, in plaats van eene lange redevoering te houden, slechts eenige weinige woorden te stamelen, die de keizer even kort beantwoordde.

Eenigen tijd geleden heerschte eene zweetkoorts in een klein dorpje, genaamd Tarnet Garonne. Een slotenmaker werd ziek; men zendt om een geneesheer, deze komt, schrijft een drankje voor en gaat heen. Den volgenden dag herhaalt hij zijn bezoek en vraagt de vrouw des smids: »Wel, hoe gaat het thans met onze zieke."

»Ach mijnheer, antwoordde deze, verbeeld u, in den tijd dat ik gisteren de geneesmiddelen ging halen, heeft mijn man twee pekelharingen en een bord pruissische boonen met olie en azijn opgegeten."

»Lieve Hemel! dan is hij . . .

»Gered, mijnheer de doctor, hij is naar de stad gegaan, werkt als altijd en bevindt zich in volmaakten welstand."

»Dat is ongehoord, hernam de doctor . . . Welk een heerlijk middel tegen de zweetkoorts! Wisten mijne collega's eens hoe eenvoudig dit middel is.

»Ik zal het onthouden."

Hij schreef in zijn zakboekje: zweetkoorts, beproefd middel, twee pekelharingen en een bord koude boonen salade.

Twee dagen later werd een metselaar door de zelfde koorts aangetast.

»Mijn vriend, zeide de doctor, neem onmiddelijk twee pekelharingen en een bord boonen sla. Morgen kom ik terug."

Den volgenden dag was de metselaar een lijk.

De dorpsgeneesheer, logisch van zijne ondervonden methode gebruik makende, schreef onmiddelijk in zijn zakboek: [illegible] boonen [illegible]

Eenigen tijd geleden verhaalde men bij de wedrennen van Chantillij een curieus stukje, van een in Europa algemeen bekend persoon. Het is bekend, dat de hertog B. . ., een op nonactiviteit gesteld souverein, zijne heerlijke landgoederen in zakgeld heeft herschapen en te Parijs wonende, die hoofdstad van vermaken, alle mogelijke bals, concerten, comedies en wedrennen bezocht. Geheel Parijs heeft hem in de loge des Italiens gezien, met zijn zwart zijden pruik, zijne donkere oogen en zijn hoogrood gelaat, aller blikken op zich vestigende, door de kolossale diamanten doekspeld en vestknoopjes.

Eenige dagen later vervoegde de politie zich ten zijnen huize, ten gevolge eenen diefstal van ongeveer 13000 francs, bij hem door een zijner bedienden gepleegd. De officier van justitie ontdekte bij zijn bezoek in loco in eene alcove een bed, dat op een waar arsenaal geleek. Dat bed was omtrent 10 voet lang en aan beide zijden van het hoofdkussen, onder de peluw, waren pistolen, revolvers, dolken en andere wapenen in de grootste verscheidenheid verborgen. In de koffers en kasten bevonden zich de diamanten van den hertog, ter waarde van verscheidene millioenen francs, benevens zakken, waarvan de een 250,000 en de andere 16000 francs in goud bevatten, zonder nog te spreken van eene geheele rei zakken van 20000 francs. De moderne croesus sliep te midden van zijne schatten; in zijne ledige oogenblikken kijft hij met zijn juwelier.

Raadsels en Charades.

No. XI. Op welk eene wijze kan men, wanneer men het getal 4[illegible] 40 aftrekt, hetzelfde getal bekomen?

No. XII. Ik heb een gat [illegible] een gat, en ik loop nog door het gat, dat ik gemaakt heb, [illegible] naauwelijks ben ik er door [illegible] stuk van mijn langen staart stopt het digt.

Gedrukt bij **GRATAMA** te Assen.